

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXI/153/2008
Rady Miejskiej w Krobi
z dnia 21 maja 2008 r.

**WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY
GMINY KROBIA
NA LATA 2007 - 2013**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. ANALIZA BUDŻETU GMINY KROBIA W LATACH 2003-2007	4
1.1. Dochody budżetu gminy Krobia w latach 2003-2007	4
1.2. Wydatki budżetu gminy Krobia w latach 2003-2007.....	10
1.3. Wyniki budżetów gminy w latach 2003-2007.	13
2. ZAŁOŻENIA DO PROGNOZY DOCHODÓW I WYDATKÓW GMINY.	14
2.1. Założenia zmian dochodów budżetowych.....	18
2.2. Założenia zmian wydatków budżetowych.	25
3. ANALIZA ZDOLNOŚCI FINANSOWEJ GMINY W LATACH 2008 - 2013.	28
3.1. WYNIKI PROGNOZY DOCHODÓW I WYDATKÓW GMINY NA LATA 2008 - 2013....	28
3.2. ZADŁUŻENIE GMINY KROBIA.....	29
3.3. PROGNOZA WOLNYCH ŚRODKÓW W BUDŻECIE GMINY KROBIA W LATACH 2008 – 2013	32
4. KRYTERIA WYBORU INWESTYCJI.	33
5. STRUKTURA WYDATKÓW INWESTYCYJNYCH WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA.	34
6. STRUKTURA WYDATKÓW INWESTYCYJNYCH WEDŁUG DZIEDZIN FINANSOWANIA.....	35
7. ZESTAWIENIE RZECZOWO - FINANSOWE WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO.....	37
8. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.....	48
9. SPIS TABEL.....	49
10. SPIS WYKRESÓW	49

Wprowadzenie

Przygotowywany Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Krobia wskazuje priorytety inwestycyjne gminy, zachowując charakter programu kierunkowego określającego dziedziny i kierunki finansowania.

Należy go traktować jako doskonały krok w kierunku zmiany sposobu konstruowania budżetu, ponieważ zawiera on w sobie duży pierwiastek działania celowego, w przeciwieństwie do godzenia się z niemożnością wynikającą z wysokości uzyskiwanych dochodów.

W oparciu o WPI, realizowane będą inwestycje do roku 2013. Zwiększając szanse na pozyskanie środków pomocowych z Unii Europejskiej ogranicza się rolę polityki przy wyborze inwestycji i kolejności ich realizacji.

Wieloletni Plan Inwestycyjny pozwala na prowadzenie skoordynowanej działalności inwestycyjnej i przestrzeganie zapisów art. 28 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że „wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, umożliwiającą terminową realizację zadań publicznych oraz w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań”.

Wieloletni Plan Inwestycyjny stanowi podstawę do tworzenia projektów budżetu gminy w zakresie inwestycji na kolejny rok budżetowy. Opracowanie jest spójne z zapisami Planu Rozwoju Lokalnego.

1. Analiza budżetu Gminy Krobia w latach 2003-2007.

W celu prawidłowej budowy prognoz konieczna jest wnikliwa diagnoza badanego zjawiska, co wiąże się ze zbadaniem przeszłego oraz teraźniejszego stanu prognozowanych procesów. W tym celu dokonano analizy dochodów oraz wydatków budżetu gminy w latach 2003-2007.

1.1. Dochody budżetu gminy Krobia w latach 2003-2007.

Struktura dochodów.

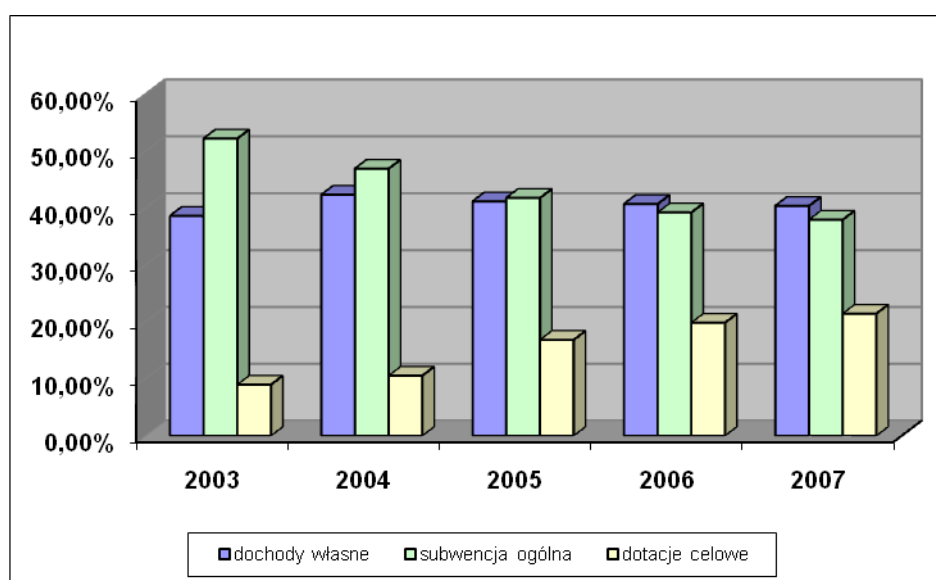
Dane dotyczące zmiany struktury poszczególnych dochodów budżetu gminy Krobia w latach 2003-2007 przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Struktura dochodów budżetu gminy Krobia w latach 2003 – 2007.

DOCHODY	LATA				
	2003	2004	2005	2006	2007
Dochody własne	38,70%	42,41%	41,26%	40,80%	40,47%
Subwencja ogólna	52,30%	47,01%	41,86%	39,30%	38,03%
Dotacje celowe	8,82%	8,34%	12,69%	19,90%	20,88%
Środki na inwestycje	0,18%	2,24%	4,19%	0,00%	0,62%
DOCHODY GMINY RAZEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Wykres 1. Dochody gminy Krobia w latach 2003 – 2007.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Struktura dochodów gminy na przestrzeni analizowanych lat podlegała pewnym wahanom. Udział dochodów własnych w ogólnych dochodach gminy zwiększał się. Dochody te w roku 2003 stanowiły 38,70% ogólnych dochodów gminy, zaś w roku 2007 było to już 40,47%. Dochody własne są źródłem finansowania zadań danej jednostki samorządu terytorialnego i to na ich wysokość gmina ma możliwość oddziaływania. Im większy udział mają one w budżecie tym łatwiejszy i bardziej przewidywalny jest proces prognozowania budżetu. Wzrostowi dochodów własnych sprzyja wzrost lokalnej bazy ekonomicznej możliwy do osiągnięcia m.in. w wyniku realizacji inwestycji służących lokowaniu nowej oraz dalszemu rozwojowi istniejącej działalności gospodarczej oraz rozwojowi mieszkalnictwa. Procesy te z kolei w dłuższym okresie czasu zwiększają bazę podatkową.

Udział subwencji w łącznych dochodach gminy malał z 52,30% w roku 2003, do 38,03% w roku 2007. Dotacje celowe zwiększały się z 9,00% ogółu dochodów w 2003 roku, do 21,50% w roku 2007.

Dochody własne

W latach 2003-2007 wysokość dochodów własnych gminy systematycznie rosła – z 6 407 284 zł w 2003 r. do 9 353 538 zł w 2007 r. W strukturze tej kategorii dochodów największy udział odnotowały dochody z tytułu podatku od nieruchomości, co zaprezentowano w tabeli 2.

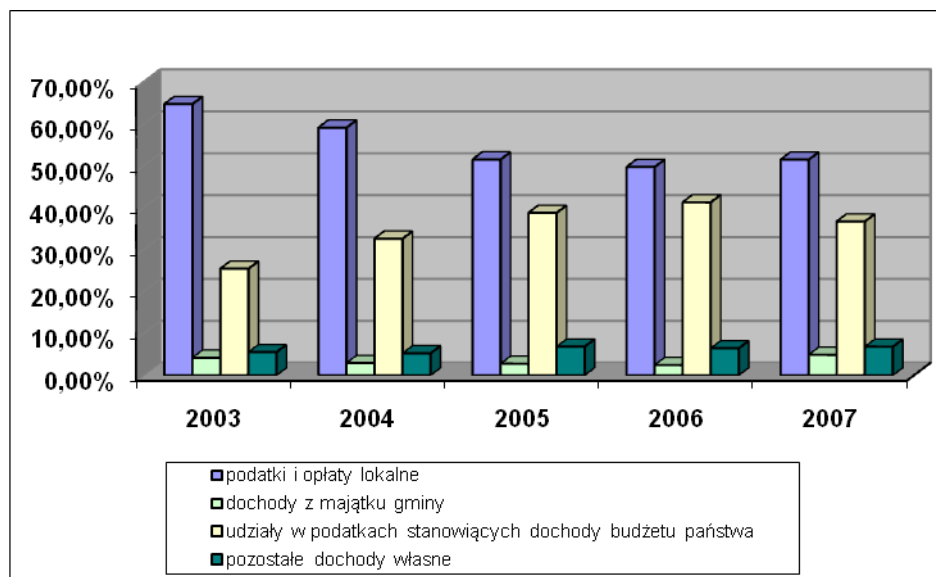
Tabela 2. Udział poszczególnych kategorii dochodów w dochodach własnych Gminy.

DOCHODY WŁASNE GMINY	LATA				
	2003	2004	2005	2006	2007
Podatki i opłaty lokalne	64,77%	59,15%	51,54%	49,75%	51,51%
Podatek rolny	15,03%	13,60%	11,20%	8,39%	10,19%
Podatek leśny	0,13%	0,10%	0,00%	0,10%	0,10%
Podatek od nieruchomości	40,50%	37,62%	33,77%	34,48%	33,14%
Podatek od środków transportowych	1,17%	1,00%	1,36%	1,77%	2,21%
Podatek od posiadania psów	0,01%	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%
Podatek dochodowy od osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	0,28%	0,17%	0,13%	0,13%	0,11%
Podatek od spadków i darowizn	0,78%	0,32%	0,05%	0,28%	0,22%
Podatek od czynności cywilnoprawnych	1,97%	1,91%	1,42%	1,30%	1,78%
Opłata skarbową	0,88%	0,82%	0,58%	0,50%	0,50%
Opłata administracyjna	0,15%	0,32%	0,25%	0,32%	0,00%
Opłata targowa	2,13%	1,73%	1,38%	1,08%	1,07%
Opłata eksploatacyjna	0,07%	0,10%	0,06%	0,04%	0,12%
Pozostałe dochody	1,68%	1,45%	1,32%	1,35%	2,05%
Dochody z majątku gminy	4,21%	2,95%	2,78%	2,47%	4,92%
Z dzierżawy, najmu	3,12%	2,45%	2,19%	2,16%	1,99%

Z użytkowania wieczystego	0,07%	0,09%	0,07%	0,06%	0,15%
Ze sprzedaży mienia	1,02%	0,41%	0,51%	0,25%	2,78%
Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	25,46%	32,63%	38,81%	41,31%	36,73%
Podatek dochodowy od osób fizycznych	23,79%	26,36%	33,42%	35,91%	32,16%
Podatek dochodowy od osób prawnych	1,67%	6,27%	5,39%	5,40%	4,57%
Pozostałe dochody własne	5,56%	5,27%	6,87%	6,47%	6,84%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Wykres 2. Podział dochodów własnych gminy Krobia w latach 2003 – 2007.

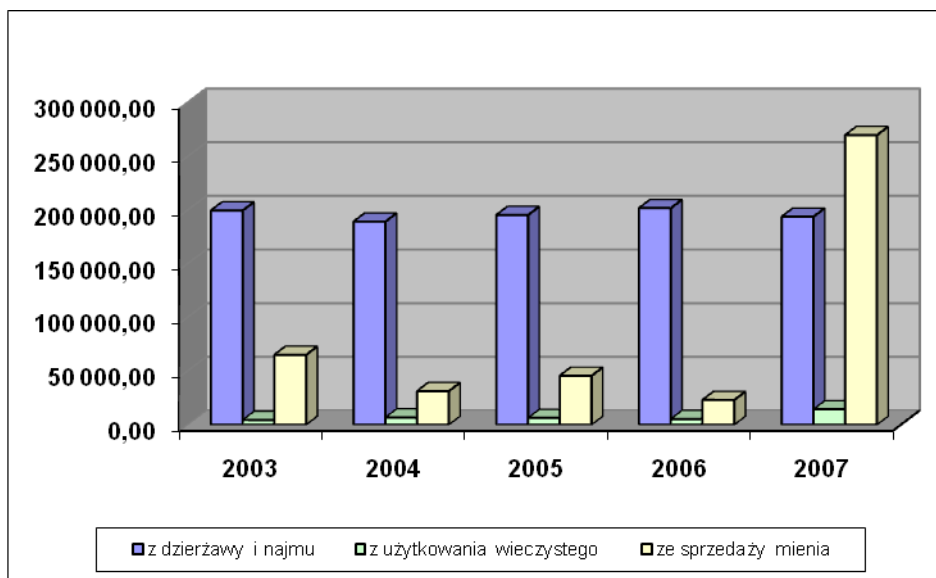

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Wśród podatków i opłat lokalnych największy udział miał podatek od nieruchomości oraz podatek rolny. Kolejnym pod względem wielkości wpływem podatkowym był podatek od środków transportowych, od czynności cywilnoprawnych oraz opłata targowa. Najniższe wpływy wśród podatków i opłat gmina otrzymywała z podatku od posiadania psów – jego wysokość kształtowała się w latach 2003 – 2005 na poziomie 0,01% dochodów własnych, a w latach 2006 – 2007 gmina nie posiadała dochodów z tego tytułu.

Kolejną kategorią dochodów własnych są dochody z majątku gminy, wśród których przeważają dochody z dzierżawy i najmu, stanowiące odpowiednio 3,12% dochodów własnych w 2003 r., 2,45% w 2004 r., 2,19% w 2005 r., 2,16% w 2006 r. oraz 1,99% w roku 2007. Jak widać udział dochodów z tego tytułu w ogólnej kwocie dochodów własnych gminy maleje.

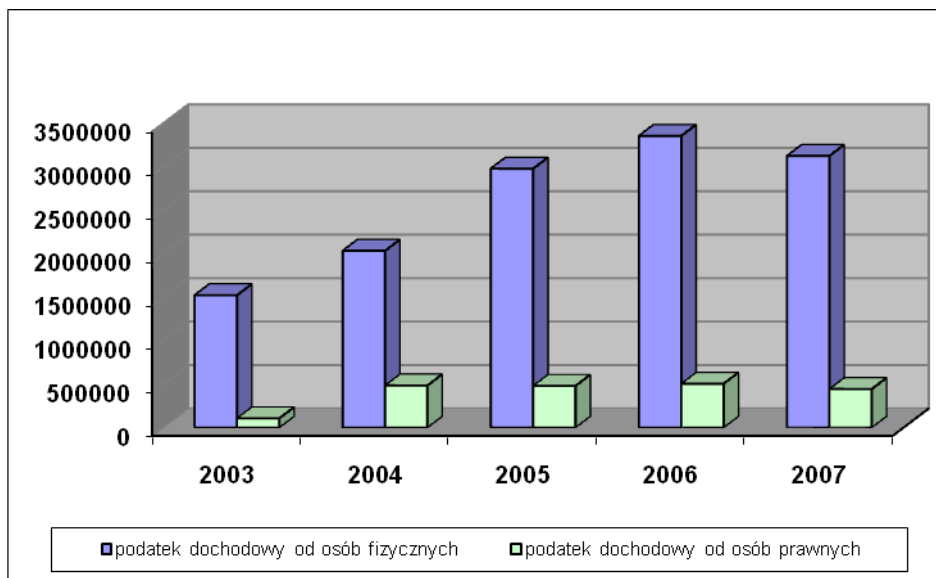
Wykres 3. Dochody z majątku gminy Krobia w latach 2003 – 2007 (w zł).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

W strukturze dochodów własnych istotną rolę odgrywają także udziały gminy w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, których udział kształtował się na poziomie 25,47% dochodów własnych w roku 2003 i rósł do 36,73% w roku 2007. Wśród tych dochodów dominującą rolę odgrywają wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, których wielkość w 2007 roku wyniosła 3 128 539 zł.

Wykres 4. Dochody gminy z udziału w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w latach 2003 – 2007 (w zł).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Subwencja ogólna

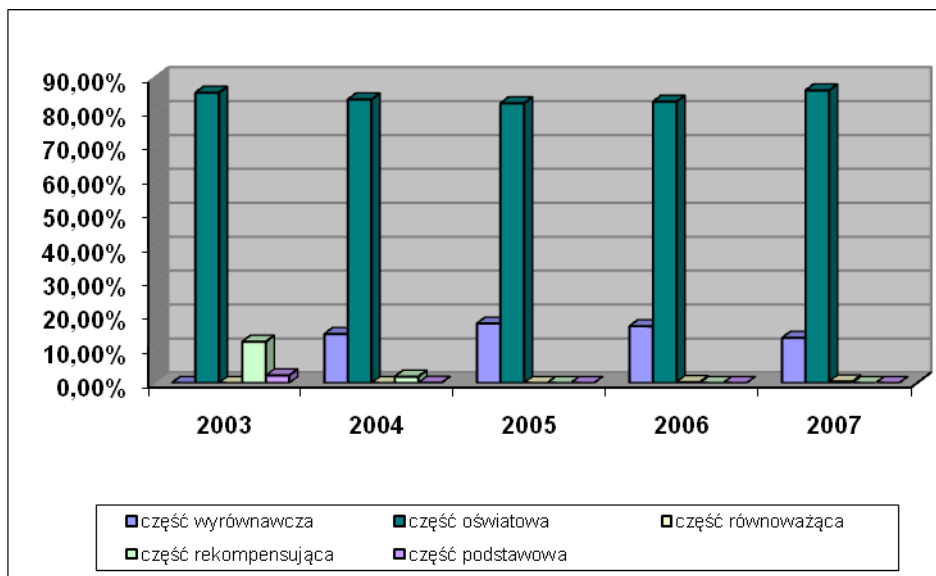
Dochody z tytułu subwencji ogólnej stanowiły w roku 2003 – 52,30% ogółu dochodów gminy Krobia, zaś w roku 2007 już tylko 38,03%. Podstawową część subwencji stanowiła subwencja oświatowa, co zaprezentowano w tabeli 3.

Tabela 3. Udział poszczególnych części subwencji w ogólnej kwocie tego dochodu.

DOCHODY Z TYTUŁU SUBWENCJI	LATA				
	2003	2004	2005	2006	2007
Część wyrównawcza	0,00%	14,45%	17,52%	16,75%	13,27%
Część oświatowa	85,60%	83,63%	82,48%	82,98%	86,30%
Część równoważąca	0,00%	0,00%	0,00%	0,27%	0,43%
Część rekompensująca	12,17%	1,87%	0,00%	0,00%	0,00%
Część podstawowa	2,23%	0,05%	0,00%	0,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Wykres 5. Dochody gminy z tytułu subwencji ogólnej w latach 2003 – 2007.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Część oświatowa subwencji stanowiła w 2003 roku kwotę 7 413 544 zł i utrzymywała się na podobnym poziomie do roku 2007.

Dotacje celowe

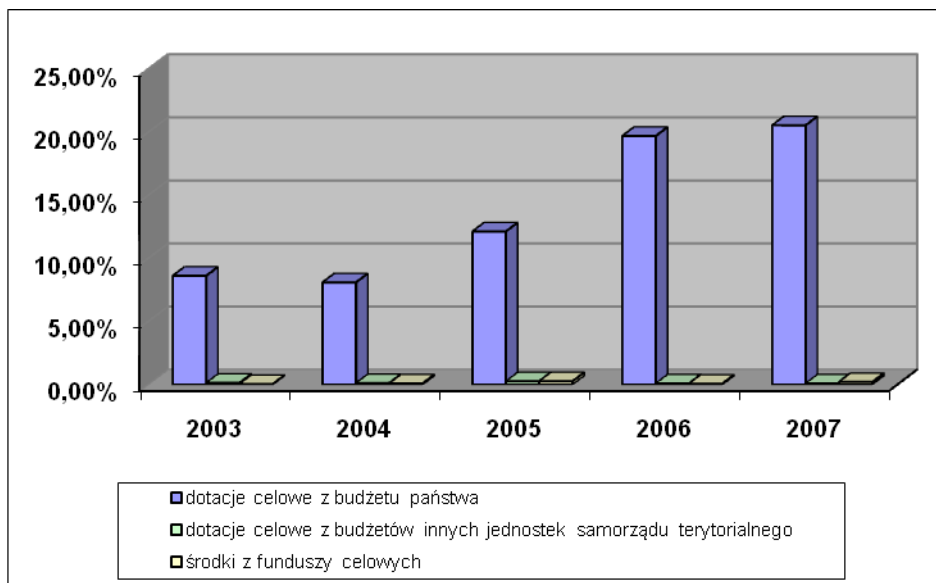
Kolejną kategorię dochodów gminy stanowią dotacje celowe, w ramach których podstawowe znaczenie mają dotacje celowe z budżetu państwa, których wysokość rosła od kwoty 1 429 097 zł w 2003 roku do 4 944 584,06 zł w 2007 roku.

Tabela 4. Udział poszczególnych kategorii dotacji w dochodach Gminy.

DOCHODY Z DOTACJI	LATA				
	2003	2004	2005	2006	2007
Dotacje celowe z budżetu państwa	8,63%	8,11%	12,15%	19,72%	20,57%
Dotacje celowe z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego	0,14%	0,13%	0,27%	0,10%	0,10%
Środki z funduszy celowych	0,05%	0,10%	0,27%	0,08%	0,21%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Wykres 6. Dochody gminy z tytułu dotacji celowych w latach 2003 – 2007.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Środki na inwestycje

Wśród dochodów gminy wyróżnić możemy także środki na inwestycje, które wynosiły odpowiednio w roku 2003 – 0,18% ogółu dochodów (kwota 28 950 zł), w roku 2004 – 2,24% (kwota 409 667 zł), w 2005 – 4,19% (kwota 907 919 zł), w 2006 – gmina nie otrzymała środków na inwestycje. W roku 2007, była to kwota 150 000 zł, co stanowiło 0,62% ogółu dochodów gminy.

1.2. Wydatki budżetu gminy Krobia w latach 2003-2007.

Wydatki gminy Krobia systematycznie rosły – z 18 579 368 zł w 2003 r. do 24 265 330 zł w 2006 r. W strukturze wydatków największy udział odnotowały wydatki na oświatę i wychowanie.

Tabela 5. Struktura wydatków gminy Krobia w latach 2003 – 2007.

WYDATKI	LATA				
	2003	2004	2005	2006	2007
WYDATKI BIEŻĄCE, w tym:	15 793 769,00	16 698 247,00	19 590 273,00	21 692 113,00	22 573 890,00
Rolnictwo i łowiectwo	48 402,00	47 249,00	118 225,00	257 168,47	325 387,41
Leśnictwo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,00	110 000,00	0,00	0,00	0,00
Transport i łączność	314 999,00	304 947,00	957 681,00	794 034,41	629 719,50
Turystyka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Gospodarka mieszkaniowa	128 665,00	86 280,00	87 711,00	116 782,72	286 836,33
Działalność usługowa	49 587,00	200 724,00	185 176,00	121 717,48	76 069,33

Administracja publiczna	1 380 020,00	1 384 777,00	1 461 115,00	1 538 936,83	1 699 745,81
Urzędy naczelných org. władzy państw., kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	30 194,00	21 592,00	62 556,00	45 199,04	28 259,13
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	104 008,00	106 331,00	109 469,00	127 518,78	123 767,91
Dochody od osób praw., fiz., i innych jednost. nie posiad. osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	45 639,00	60 618,00	58 607,00	54 952,52	63 217,75
Obsługa długu publicznego	44 828,00	65 755,00	124 600,00	133 814,96	207 447,91
Różne rozliczenia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oświata i wychowanie	8 164 317,00	9 694 116,00	10 288 045,00	10 485 579,13	10 941 427,88
Ochrona zdrowia	84 814,00	66 849,00	115 854,00	66 109,94	75 415,88
Pomoc społeczna	1 847 527,00	2 180 431,00	3 248 917,00	4 898 855,53	4 841 078,32
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	-	-	57 299,00	26 080,82	51 646,26
Edukacyjna opieka wychowawcza	1 748 446,00	136 998,00	282 551,00	342 223,83	376 523,81
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	990 363,00	1 481 259,00	1 669 344,00	1 934 935,58	1 945 252,99
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	700 963,00	629 942,00	618 728,00	625 404,35	736 760,94
Kultura fizyczna i sport	110 997,00	120 379,00	144 395,00	122 798,66	165 332,96
WYDATKI INWESTYCYJNE	3 077 547,00	2 524 919,00	1 458 676,00	2 573 216,53	1 016 373,70
Wydatki gminy ogółem	18 871 316,00	19 223 166,00	21 048 949,00	24 265 329,53	23 590 263,70

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Krobi.

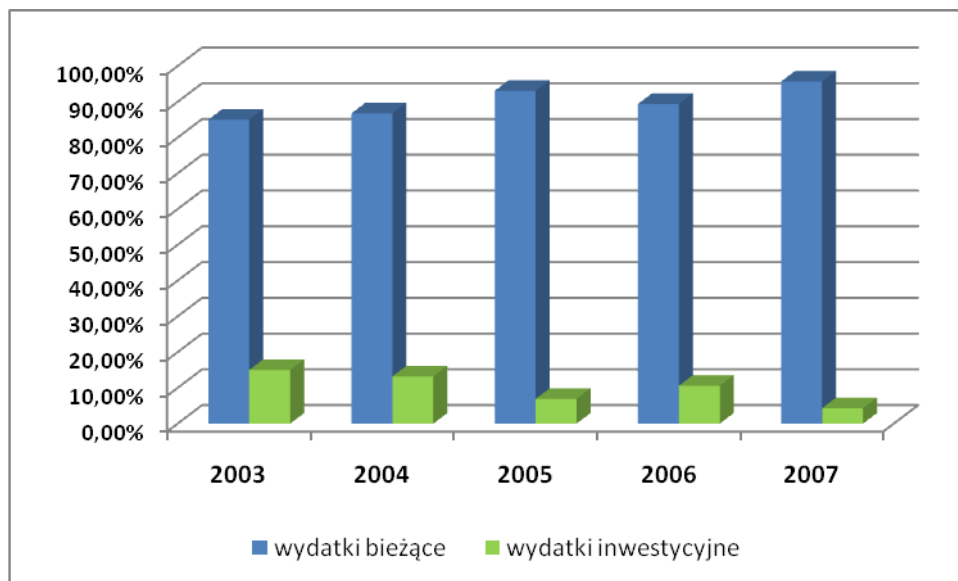
Wydatki gminy Krobia w podziale na bieżące i inwestycyjne przedstawiono w tabeli 6.

Tabela 6. Udział wydatków bieżących i inwestycyjnych w ogólnych wydatkach Gminy Krobia w latach 2003 – 2007.

WYDATKI	LATA				
	2003	2004	2005	2006	2007
Wydatki bieżące	83,69%	86,87%	93,08%	89,40%	95,69%
Wydatki inwestycyjne	16,31%	13,13%	6,92%	10,60%	4,31%
Wydatki gminy ogółem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Krobi.

Wykres 7. Podział wydatków Gminy Krobia w latach 2003 – 2007.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

W strukturze wydatków budżetowych gminy można zauważyć następujące relacje i proporcje:

- w całym analizowanym okresie największa część środków finansowych kierowana była na cele oświaty i wychowania (43,26% w 2003 r., 50,42% w 2004 r., 48,87% w 2005 r., 43,21% w 2006 roku i 46,38% wszystkich wydatków w 2007 r.). Dla zachowania pełnej porównywalności wielkości wydatków oświatowych należy uwzględnić również wydatki na edukacyjną opiekę wychowawczą. Ich wysokość wynosiła 9,26% wszystkich wydatków w roku 2003 i spadała. W roku 2007 wynosiła 1,60% ogółu wydatków. Należy stwierdzić, że w dłuższym okresie należy dążyć do zapobieżenia nadmiernemu wzrostowi tej grupy wydatków. Racjonalizacji wydatków służą analizy ekonomiczne wykazujące jednostkowe koszty funkcjonowania poszczególnych placówek oświatowych oraz optymalizacja sieci szkół. Z punktu widzenia gospodarowania całym budżetem koncentracja wydatków w jednej branży może mieć długookresowo negatywny wpływ na poziom zaspokojenia potrzeb w innych sferach funkcjonowania gminy;
- na uwagę zasługuje zwiększająca się kwota wydatków na potrzeby opieki społecznej. Udział tej grupy wydatków wzrósł z 9,79% w 2003 r. do 20,52% w 2007 r. Wprawdzie podstawowym źródłem finansowania tych wydatków były dotacje budżetu państwa przekazywane na realizację zadań zleconych, jednak z upływem czasu zwiększał się także zakres zadań finansowanych środkami własnymi budżetów gmin. Jak wykazuje praktyka, środki przekazywane w formie dotacji nie pokrywały rzeczywistych kosztów świadczonych usług. Ponadto należy zakładać, analizując zachodzące zmiany demograficzne, że udział tej grupy wydatków w ogólnej kategorii wydatków będzie wykazywał w dłuższym okresie czasu tendencję rosnącą;

- znaczny udział w wydatkach gminy miały wydatki związane z funkcjonowaniem administracji publicznej, wynosiły one 7,31% w 2003 r. i utrzymywały się na podobnym poziomie do roku 2007, w którym wynosiły 7,21%;
- wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska wzrastały z 5,24% w roku 2003, do 8,24% w roku 2007;
- wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego kształtowały się na poziomie 3,71% w roku 2003 oraz 3,12% ogółu wydatków w 2007 r.;
- wydatki związane z transportem i łącznością wzrastały. W roku 2003 wynosiły 1,67% ogółu, zaś w roku 2007 – 2,67%;
- w granicach 1% kształtowały się wydatki ponoszone na: rolnictwo i łowiectwo, gospodarkę mieszkaniową, bezpieczeństwo i ochronę przeciwpożarową, ochronę zdrowia, kulturę fizyczną i sport, działalność usługową;
- wydatki związane z obsługą długu publicznego wzrastały jednakże roku 2007 nie przekroczyły 1% ogółu wydatków gminy;
- w analizowanym okresie udział procentowy wydatków na inwestycje wahał się i wynosił odpowiednio 16,31% w 2003 r., 13,13% w 2004 r., 6,92% w 2005 r., 10,60% w 2006 r. oraz 4,31% w roku 2007.

1.3. Wyniki budżetów gminy w latach 2003-2007.

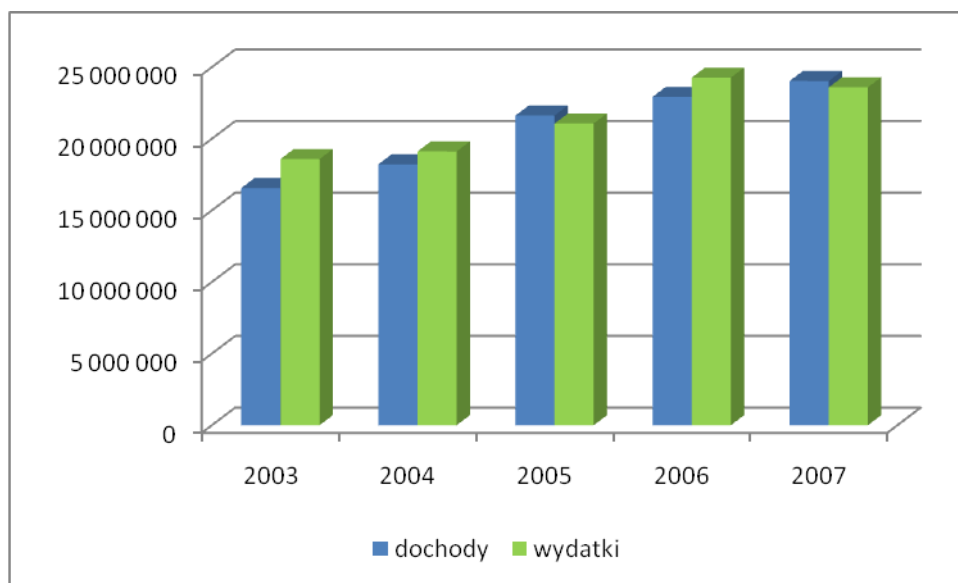
W tabeli 7 przedstawiono wielkość wydatków budżetowych na tle dochodów gminy w latach 2003-2007.

Tabela 7. Wielkość wydatków budżetowych na tle dochodów gminy w latach 2003 – 2007 (w zł.)

WYDATKI	LATA				
	2003	2004	2005	2006	2007
Dochody gminy	16 557 367	18 216 724	21 620 032	22 923 247	24 034 097
Wydatki gminy	18 579 368	19 113 166	21 063 949	24 265 330	23 590 264
Wynik	-2 022 001	-896 442	556 083	-1 342 083	443 833

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Krobi.

Wykres 8. Zestawienie dochodów i wydatków gminy Krobia w latach 2003 – 2007 (w zł.).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Jak widać na wykresie 8 w latach 2003, 2004 i 2006 Gmina osiągała deficyt budżetowy, zaś w latach 2005 i 2007 - nadwyżkę.

2. Założenia do prognozy dochodów i wydatków gminy.

Cel opracowania prognoz finansowych

Proces planowania finansowego w jednostkach samorządu terytorialnego pomaga określić ich możliwości inwestycyjne oraz zdolność do zaciągania i obsługi zobowiązań finansowych. Dzięki temu dana jednostka jest w stanie przewidzieć przyszłe konsekwencje decyzji podejmowanych obecnie i podejmować je w bardziej świadomy sposób.

Metodyka opracowania prognoz finansowych

Pojęcia „prognozy” i „prognozowania” nie są jednoznacznie zdefiniowane. Przyjmuje się, że prognozowanie to racjonalne, naukowe przewidywanie przyszłych zdarzeń. Z kolei jako prognozę rozumie się sąd spełniający następujące właściwości:

- sformułowany z wykorzystaniem dorobku nauki,
- odnoszący się do określonej przyszłości,
- weryfikowalny empirycznie,
- niepewny, ale akceptowalny.

Budowa prognozy składa się z kilku etapów, wśród których wyróżnia się:

- sformułowanie zadania prognostycznego,
- podanie przesłanek prognostycznych,
- wybór metody prognozowania,
- wyznaczenie prognozy,
- ocena dopuszczalności prognozy,
- weryfikacja prognozy.

W ramach Wieloletniego Planu Inwestycyjnego zastosowano wyżej sformułowane zasady.

Trafność prognozy

Oceny trafności prognozy będzie można dokonać dopiero po upływie okresu, na który została sformułowana, w momencie, gdy znane będą faktyczne wielkości prognozowanych danych.

Wskaźnik przewidywanej inflacji

Analizując główne źródła dochodów i wydatków budżetowych gminy, można zauważyć, że w dużej mierze zmieniają się one pod wpływem inflacji. Na część dochodów wpływ ma także aktywność gospodarcza, której podstawowym miernikiem są zmiany produktu krajowego brutto.

Celem polityki pieniężnej po 2003 roku było ustabilizowanie dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych na poziomie 2,50% z dopuszczalnym przedziałem wahań +/-2 punkt procentowy.

W I połowie 2007 roku poziom inflacji kształtował się pod wpływem stopniowej odbudowy popytu krajowego oraz nadal niskich oczekiwań inflacyjnych determinowanych m.in. poprzez wysoką stopę bezrobocia i niską realną dynamikę przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

Głównymi czynnikami presji na wzrost cen są obecnie:

- wysokie wykorzystanie mocy produkcyjnych w przedsiębiorstwach;
- dynamicznie rosnące zadłużenie sektora publicznego (w ostatnim roku wzrosło realnie o około 8%) i gospodarstw domowych;
- dynamicznie rosnące płace;
- dynamicznie rosnąca konsumpcja.

Nie bez znaczenia na ewentualny wzrost inflacji pozostaje 7,00% wzrost PKB. Jak uważają ekonomiści polityka pieniężna w okresie wzrostu jest trudniejsza, a w Polsce obecnie występuje wzrost większy niż wskazywałby na to potencjał.

Biorąc pod uwagę przytoczone wyżej fakty, w niniejszej prognozie zakłada się jako perspektywnie bezpieczną inflację na poziomie 2,30% dla każdego analizowanego roku.

Wielkość bazowa

Jako wielkość bazową do projekcji dochodów i wydatków w latach 2008-2013 przyjmuje się planowaną wielkość budżetu w roku 2008.

Rodzaje ryzyka towarzyszącego funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego.

Ryzyko wynika z faktu podejmowania decyzji dotyczących przyszłości. Działanie w warunkach ryzyka, ze względu na nieznaną przyszłość oznacza podejmowanie decyzji w sytuacji braku kompletnych informacji. Samorządy w trakcie realizacji długoterminowego planu finansowego powinny uwzględnić wystąpienie zagrożeń, które utrudniają realizację zamierzonych zadań. Zagrożenia te generują ryzyka towarzyszące funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego.

Ryzyko istotnej zmiany politycznej w organach gminy.

Radni (członkowie podstawowego organu stanowiącego gminę) wybierani są w wyborach powszechnych przez mieszkańców gminy. Dlatego też na decyzje ekonomiczne oraz finansowe podejmowane przez jednostkę mogą wpływać czynniki polityczne i społeczne.

Ryzyko niestabilności politycznej i gospodarczej.

Związane jest z pogorszeniem ogólnej sytuacji gospodarczej regionu lub kraju, ze wzrostem bezrobocia i inflacji. Zjawiska te wpływają na dochody czerpane z podatków oraz opłat.

Ryzyko zwiększenia zadań zleconych.

Realizowanie nowych zadań związane jest ze zwiększonymi nakładami środków finansowych na bieżące funkcjonowanie. W ślad za nowymi zadaniami powinny być przekazywane środki na ich finansowanie. Jednak w praktyce często wydatki na przekazywane zadania są niedoszacowane przez państwo. Wiąże się to z dofinansowaniem

nowych zadań kosztem ograniczenia wydatków na inne dziedziny działalności lub zaciąganiem kolejnych zobowiązań.

Ryzyko instytucjonalne.

Wiąże się z możliwością wprowadzenia zmian regulacji prawnych i podatkowych mających bezpośredni wpływ na kształtowanie się poziomu dochodów gminy.

Ryzyko braku zakładanych źródeł finansowania.

Wiąże się z finansowaniem długookresowych Inwestycji w oparciu o środki zewnętrzne np. z funduszy pomocowych.

Ryzyko przeszacowania dochodów budżetu.

Dochody gminy w dużej części pochodzą z udziału w podatkach państwowych, ściąganych przez państwową administrację podatkową oraz z podatków lokalnych, których górne limity ustalane są przez Ministra Finansów. Stosowanie ulg bądź zwolnień w podatkach państwowych, zmiany stawek podatkowych, prowadzić mogą do obniżenia realnego poziomu dochodów gminy. Planowanie dochodów np. co do wpływów z tytułu sprzedaży mienia, może także opierać się na zbyt optymistycznych założeniach. W rezultacie niższe wpływy skutkują powstaniem deficytu budżetowego przy ustalonych wcześniej wydatkach.

Ryzyko nadzwyczajnego zwiększenia wydatków budżetu.

Jednostki samorządu terytorialnego tworzą rezerwy w budżecie na wydatki nieprzewidziane. Może jednak okazać się, że utworzona rezerwa nie będzie wystarczająca. Wówczas pokrycie tych wydatków może nastąpić poprzez zwiększenie zadłużenia lub zmniejszenie innych wydatków.

Ryzyko zmiany stawek podatków pośrednich.

Samorządy mogą ponosić również ryzyko zwiększenia stawek podatków pośrednich, np. stawek podatku od towarów i usług. Co do zasady, jednostki samorządu terytorialnego jako takie, nie mają prawa do pomniejszania podatku należnego o podatek naliczony. Wobec tego ponoszą ekonomiczny ciężar podatku od towarów i usług. Podwyższenie stawek podatku VAT może skutkować wyższymi cenami, których zażądają wykonawcy i dostawcy w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

Ryzyko stóp procentowych.

Związane jest z obsługą zadłużenia. Oprocentowanie obligacji i kredytów według zmiennej stawki związanej z rentownością bonów skarbowych lub zmiennej stawki WIBOR może ulec

zmianie, zarówno w ciągu każdego roku, jak i w poszczególnych latach. Ponieważ na ustalenie rentowności bonów skarbowych i wielkości stawek WIBOR pośredni wpływ ma poziom inflacji, samorząd powinien wziąć pod uwagę ryzyko związane ze zmianami inflacyjnymi. Zmniejszenie poziomu inflacji powodować może zmniejszenie poziomu rentowności bonów skarbowych i WIBOR-u i tym samym wywierać będzie wpływ na poziom obsługi zadłużenia.

Ryzyko kursowe.

Dotyczy jednostek, które zaciągnęły zobowiązania indeksowane do walut obcych.

2.1. Założenia zmian dochodów budżetowych.

Jak wynika z dotychczasowych doświadczeń planowanie dochodów budżetu w dłuższym okresie czasu jest skomplikowane. Bezpośredni wpływ sektora rządowego na system dotacji celowych, czy też wielkość subwencji ogólnej, ustalanej każdorazowo na dany rok budżetowy, uniemożliwia precyzyjne określenie dochodów w dłuższym okresie czasu. Według założeń gminy Krobia planuje się coroczny wzrost dochodów w poszczególnych działach. Zakłada się następujący wzrost dochodów:

- **Dochody własne:** – dochody z podatków i opłat lokalnych - coroczny wzrost o 2,30%;
 - dochody z majątku gminy – coroczny wzrost o 2,30%;
 - udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa – coroczny wzrost o 2,30%,
 - pozostałe dochody własne – coroczny wzrost o 2,30%,
- **Subwencja** – coroczny wzrost o 2,30%,
- **Dotacje celowe** – coroczny wzrost o 2,30%.

Planowana struktura dochodów.

Biorąc pod uwagę powyższe założenia, przedstawiono w tabeli 8 planowaną strukturę poszczególnych dochodów gminy Krobia w latach 2008 – 2013.

Tabela 8. Planowana struktura dochodów budżetu gminy w latach 2008-2013.

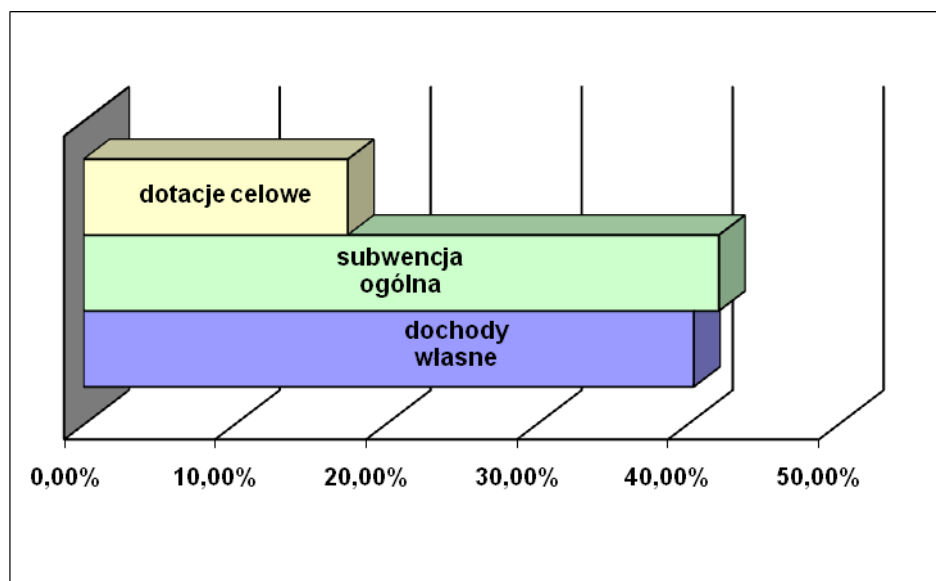
DOCHODY	LATA
	2008 - 2013
Dochody własne	40,42%
Subwencja ogólna	42,08%

Dotacje celowe	17,50%
DOCHODY GMINY RAZEM	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Tabelę 8 zobrazowano wykresem.

Wykres 9. Planowana struktura dochodów gminy Krobia w latach 2008 – 2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Planowane dochody z podatków i opłat lokalnych.

Podstawą dochodów własnych budżetu gminy Krobia są podatki i opłaty lokalne. Gmina planuje, że w roku 2008 stanowią one będą około 55,20% dochodów własnych gminy. Największy wpływ na kształtowanie się dochodów z tego tytułu ma podatek od nieruchomości (prawie 36% dochodów własnych) oraz podatek rolny (niecałe 12% dochodów własnych). Zakłada się coroczny wzrost dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych o 2,30%.

Tabela 9. Projekcja dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych.

DOCHODY (dane w PLN)	LATA					
	2008 /plan	2009	2010	2011	2012	2013

Podatki i opłaty lokalne	5 308 932	5 431 037	5 555 951	5 683 738	5 814 464	5 948 197
Podatek rolny	1 142 847	1 169 132	1 196 023	1 223 531	1 251 672	1 280 461
Podatek leśny	11 131	11 387	11 649	11 917	12 191	12 471
Podatek od nieruchomości	3 441 769	3 520 930	3 601 911	3 684 755	3 769 504	3 856 203
Podatek od środków transportowych	212 060	216 937	221 927	227 031	232 253	237 595
Podatek od posiadania psów	0	0	0	0	0	0
Podatek dochodowy od osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	10 000	10 230	10 465	10 706	10 952	11 204
Podatek od spadków i darowizn	18 000	18 414	18 838	19 271	19 714	20 167
Podatek od czynności cywilnoprawnych	151 500	154 985	158 549	162 196	165 926	169 743
Opłata skarbową	53 000	54 219	55 466	56 742	58 047	59 382
Opłata administracyjna	0	0	0	0	0	0
Opłata targowa	90 000	92 070	94 188	96 354	98 570	100 837
Opłata eksploatacyjna	10 000	10 230	10 465	10 706	10 952	11 204
Pozostałe dochody	168 625	172 503	176 471	180 530	184 682	188 930

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Dochody z majątku gminy

Dzięki majątkowi gmina może pozyskiwać środki pieniężne:

- z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości;
- z użytkowania wieczystego;
- ze sprzedaży mienia.

Projekcję dochodów z majątku gminy przedstawiono w tabeli 10.

Tabela 10. Projekcja dochodów z majątku gminy.

DOCHODY (w zł)	LATA					
	2008 /plan	2009	2010	2011	2012	2013
Dochody z majątku	255 600	261 479	267 493	273 645	279 939	286 378

gminy						
z dzierżawy i najmu	187 000	191 301	195 701	200 202	204 807	209 517
z użytkowania wieczystego	13 600	13 913	14 233	14 560	14 895	15 238
ze sprzedaży mienia	55 000	56 265	57 559	58 883	60 237	61 623

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Według powyższego zestawienia zakłada się, iż dochody z majątku gminy będą wynosiły w roku 2008 około 2,66% dochodów własnych gminy. Z tego największy przychód gmina uzyska z dzierżawy i najmu.

Gmina planuje coroczny wzrost dochodów z majątku gminy o 2,30%.

Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa

Gmina posiada swój udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, czyli we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i osób prawnych.

Prognozę dochodów z udziału we wpływach z podatku dochodowego przedstawiono w tabeli 11.

Tabela 11. Prognoza dochodów z udziału we wpływach z podatku dochodowego.

DOCHODY (dane w zł)	LATA					
	2008 /plan	2009	2010	2011	2012	2013
Udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	3 887 969	3 977 392	4 068 872	4 162 456	4 258 193	4 356 131
podatek dochodowy od osób fizycznych	3 405 969	3 484 306	3 564 445	3 646 428	3 730 295	3 816 092
podatek dochodowy od osób prawnych	482 000	493 086	504 427	516 029	527 897	540 039

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Podatek dochodowy od osób fizycznych

Gmina otrzymuje udział w wysokości proporcjonalnej do poziomu wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na jej obszarze w stosunku do globalnej wysokości wpływów osiąganych w całym kraju.

W procesie kształtowania prognozy dochodów z tytułu podatku od osób fizycznych założono ich coroczny wzrost o 2,30%. Dochody te będą wynosiły w roku 2008 około 35,42% dochodów własnych gminy.

Gmina może wpływać na wysokość dochodów z udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych poprzez utrzymanie dyscypliny meldunkowej, regulowanie stanu prawnego nieruchomości, podejmowanie uchwał w sprawie planów zagospodarowania przestrzennego (dokonywanie pomiarów geodezyjnych, realizację inwestycji infrastrukturalnych, podejmowanie decyzji, które będą sprzyjać osiedlaniu się osób fizycznych).

Podatek dochodowy od osób prawnych

Możliwość uzyskania dochodów z tego tytułu posiadają te gminy, w których podatnik ma siedzibę firmy. Gdy podatnik posiada zakłady (oddziały) położone na obszarze gmin innych niż właściwa dla jego siedziby, to część dochodów z tytułu udziału w podatku przekazywana jest do budżetów gmin, na których obszarze zakłady się znajdują. Podział odbywa się proporcjonalnie do liczby osób zatrudnionych u podatnika na podstawie umowy o pracę.

Gmina Krobia posiada stosunkowo niewielkie wpływy z udziału w tym podatku. Planuje się, że dochody z tego tytułu będą stanowiły w roku 2008 około 5% dochodów własnych gminy. Zakłada się coroczny wzrost dochodów z tego tytułu o 2,30%.

Gmina może wpływać na wzrost tego podatku tworząc korzystne warunki do podejmowania działalności gospodarczej, by na jej terytorium powstało jak najwięcej zakładów (oddziałów).

Subwencja

Subwencja ogólna jest:

- formą uzupełnienia dochodów własnych, które z różnych powodów nie są dopasowane do poziomu wydatków ponoszonych przez gminy.
- pełni funkcję wspierania tych gmin, które mają ograniczony dostęp do źródeł dochodów własnych
- jest instrumentem gwarantowania bieżącej płynności jednostek

Zakłada się, że w roku 2008 dochody z subwencji ogólnej będą stanowiły 42,08% wszystkich dochodów gminy.

Tabela 12. Prognoza dochodów z subwencji.

DOCHODY (dane w zł)	LATA					
	2008 /plan	2009	2010	2011	2012	2013
Subwencja ogólna	10 011 521	10 241 786	10 477 347	10 718 326	10 964 848	11 217 039
część wyrównawcza	1 795 279	1 836 570	1 878 812	1 922 024	1 966 231	2 011 454
część oświatowa	8 136 764	8 323 910	8 515 359	8 711 213	8 911 571	9 116 537
część równoważąca	79 478	81 306	83 176	85 089	87 046	89 048

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Część oświatowa subwencji ogólnej

Podstawę subwencji ogólnej stanowi część oświatowa. Wysokość subwencji oświatowej ustalana jest przy uwzględnieniu m.in.:

- liczby uczniów w szkołach i placówkach,
- typów i rodzajów szkół i placówek prowadzonych przez gminę,
- stopni awansu zawodowego nauczycieli.

W roku 2008, który przyjęty został jako rok bazowy, planuje się, że wysokość subwencji oświatowej wyniesie ponad 81% dochodu z subwencji. Stanowi to ponad 34% ogólnych dochodów gminy. Gmina planuje coroczny wzrost wysokości subwencji oświatowej o 2,30%.

Należy zwrócić uwagę, iż w związku ze zmniejszającą się liczbą uczniów w szkołach wzrost subwencji oświatowej może nie być tak dynamiczny.

Tabela 13. Prognozowana liczba uczniów na terenie gminy Krobia.

Prognozowana liczba uczniów w szkołach	LATA					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Szkoły podstawowe	855	828	833	826	838	853
Gimnazja	532	514	499	436	425	404
OGÓŁEM	1 387	1 342	1 332	1 262	1 263	1 257

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Krobi.

W przypadku części wyrównawczej subwencji oraz części równoważącej założono również coroczny wzrost tej części dochodów o 2,30%.

Dotacje celowe

Prognozę dochodów z tytułu dotacji celowych przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 14. Projekcja dochodów z tytułu dotacji celowych.

DOCHODY (dane w zł)	LATA					
	2008 /plan	2009	2010	2011	2012	2013
Dotacje celowe	4 162 108	4 257 836	4 355 767	4 455 949	4 558 436	4 663 280
Dotacje celowe z budżetu państwa	4 139 108	4 234 307	4 331 697	4 431 326	4 533 246	4 637 511
Dotacje celowe z budżetów innych jst	23 000	23 529	24 070	24 624	25 190	25 770
Środki z funduszy celowych	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Dotacje celowe z budżetu państwa

Dotacje celowe z budżetu państwa stanowią wydatek budżetu państwa przeznaczony na finansowanie lub dofinansowanie konkretnego zadania realizowanego przez jednostki samorządu. Cechami istotnymi tych dotacji są: bezzwrotność, nieodpłatność oraz cel, jakim jest realizacja interesu publicznego.

Według założeń urzędu miejskiego dotacje z tego tytułu wyniosą w roku 2008 około 17,49% wszystkich dochodów gminy. Planuje się coroczne zwiększanie tej kwoty o 2,30%.

Dotacje celowe z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego

Planuje się coroczny wzrost dochodów z tytułu dotacji celowych z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego o 2,30%.

Środki z funduszy celowych

Ze względu na okazjonalne występowanie tej kategorii dochodów w budżecie gminy w ramach prognozy nie przewidziano dochodów w tego tytułu.

Możliwości zwiększania dochodów

Prognozowaną wielkość dochodów w podstawowym podziale przedstawia tabela 15.

Tabela 15. Prognozowana wielkość dochodów w latach 2008 – 2013.

DOCHODY (dane w zł)	LATA					
	2008 /plan	2009	2010	2011	2012	2013
dochody własne	9 616 776	9 837 962	10 064 235	10 295 712	10 532 514	10 774 762
subwencje	10 011 521	10 241 786	10 477 347	10 718 326	10 964 848	11 217 039
dotacje celowe	4 162 108	4 257 836	4 355 767	4 455 949	4 558 436	4 663 280
DOCHODY OGÓŁEM	23 790 405	24 337 584	24 897 349	25 469 988	26 055 797	26 655 081

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Jak wynika z powyższych prognoz, wysokość dochodów własnych w ogólnych dochodach gminy zwiększa się, co jest sytuacją korzystną.

W celu zwiększania dochodów własnych gminy należy w sposób konsekwentny zmniejszać liczbę i kwoty zwolnień z różnych kategorii podatkowych. Konieczna jest także aktywna polityka ściągania zaległości podatkowych we współpracy z Urzędem Skarbowym oraz aktywne pobieranie opłat. Pożądane jest uchwalanie co roku maksymalnych stawek podatkowych, które pozwoliłyby na sukcesywne podnoszenie dochodów własnych gminy. Proponuje się podjęcie strategicznych działań mających na celu przyciągnięcie jak największej ilości inwestorów.

Dodatkową możliwością zwiększania dochodów na rozwój gminy są środki pozyskiwane z funduszy pomocowych, głównie unijnych.

2.2. Założenia zmian wydatków budżetowych.

Poziom wydatków gminy zależy od zakresu zadań i obowiązków, które ustawowo należą do zadań gminy.

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w art. 7.1 mówi, iż zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy.

Gmina Krobia planuje coroczny wzrost wydatków bieżących o 2,30%.

Tabela 16. Prognoza wydatków bieżących gminy Krobia na lata 2008 – 2013.

WYDATKI BIEŻĄCE (dane w zł)	LATA					
	2008 /plan	2009	2010	2011	2012	2013
Rolnictwo i łowiectwo	70 325	71 942	73 597	75 290	77 022	78 793
	785 050	803 106	821 578	840 474	859 805	879 580

Transport i łączność						
Gospodarka mieszkaniowa	93 226	95 370	97 564	99 808	102 103	104 452
Działalność usługowa	199 500	204 089	208 783	213 585	218 497	223 522
Administracja publiczna	1 883 693	1 927 018	1 971 339	2 016 680	2 063 064	2 110 514
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	166 333	170 159	174 072	178 076	182 172	186 362
Obsługa długu publicznego	277 000	280 000	280 000	280 000	280 000	280 000
Różne rozliczenia	995 000	1 017 885	1 041 296	1 065 246	1 089 747	1 114 811
Oświata i wychowanie	10 200274	10 434880	10 674883	10 920405	11 171574	11 428520
Ochrona zdrowia	195 100	199 587	204 178	208 874	213 678	218 593
Pomoc społeczna	4 997 157	5 112 092	5 229 670	5 349 952	5 473 001	5 598 880
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	56 000	57 288	58 606	59 954	61 332	62 743
Edukacyjna opieka wychowawcza	173 339	177 326	181 404	185 577	189 845	194 211
Urzędy naczelnych organów władzy	2 076	2 124	2 173	2 223	2 274	2 326
Dochody od osób fiz., praw. i innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	67 600	69 155	70 745	72 373	74 037	75 740
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 367 230	1 398 676	1 430 846	1 463 755	1 497 422	1 531 862
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	851 822	871 414	891 456	911 960	932 935	954 393
Kultura fizyczna i sport	239 723	245 237	250 877	256 647	262 550	268 589
OGÓŁEM WYDATKI BIEŻĄCE	22 620448	23 137347	23 663066	24 200877	24 751057	25 313891

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Z zestawienia wynika, że największa część środków kierowana będzie na wydatki związane z oświatą i wychowaniem. W roku 2008 planuje się je na poziomie 45,09% wszystkich wydatków.

Następne w kolejności są wydatki na pomoc społeczną (ponad 22% ogółu) oraz wydatki na administrację publiczną (ponad 8%).

Oświata i wychowanie

W myśl ustawy o systemie oświaty gmina ponosi wydatki na:

- prowadzenie przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów,

- przeprowadzanie remontów i zadań inwestycyjnych,
- obsługę administracyjną, finansową, organizacyjną,
- zapewnianie pomocy dydaktycznych,
- organizację dojazdów,
- utrzymanie bibliotek, świetlic, gabinetów lekarskich, sal gimnastycznych.

Gmina Krobia główne środki kieruje na wynagrodzenia pracowników placówek oświatowych oraz utrzymanie szkół.

Biorąc pod uwagę wysokość subwencji oświatowej oraz poziom wydatków w dziale „Oświata i wychowanie”, należy stwierdzić, że dochody z tytułu subwencji nie pokrywają w pełni wydatków na cele oświatowe na terenie gminy. Gmina zmuszona jest do uzupełnienia brakującej kwoty z dochodów własnych.

Pomoc społeczna

Z ustawy o pomocy społecznej wynika obowiązek gminy do prowadzenia domów pomocy społecznej, udzielania schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, prowadzenie żłobków.

W gminie Krobia środki pomocy społecznej kierowane są głównie na wypłatę świadczeń społecznych.

Z perspektywy minionych lat wiadomo, że środki przekazywane w formie dotacji na pomoc społeczną nie pokrywają rzeczywistych kosztów świadczonych usług. Ponadto należy zakładać, analizując zachodzące zmiany demograficzne, że udział tej grupy wydatków w ogólnej kategorii wydatków będzie wykazywał w dłuższym okresie czasu tendencję rosnącą.

Tabela 17. Procentowy udział wydatków bieżących w latach 2008 – 2013.

WYDATKI BIEŻĄCE	LATA					
	2008 /plan	2009	2010	2011	2012	2013
Rolnictwo i łowiectwo	0,31%	0,31%	0,31%	0,31%	0,31%	0,31%
Transport i łączność	3,47%	3,47%	3,47%	3,47%	3,47%	3,47%
Gospodarka mieszkaniowa	0,41%	0,41%	0,41%	0,41%	0,41%	0,41%
Działalność usługowa	0,88%	0,88%	0,88%	0,88%	0,88%	0,88%
Administracja publiczna	8,33%	8,33%	8,33%	8,33%	8,34%	8,34%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,74%	0,74%	0,74%	0,74%	0,74%	0,74%
Obsługa długu publicznego	1,22%	1,21%	1,18%	1,16%	1,13%	1,11%

Różne rozliczenia	4,40%	4,40%	4,40%	4,40%	4,40%	4,40%
Oświata i wychowanie	45,09%	45,10%	45,11%	45,12%	45,14%	45,15%
Ochrona zdrowia	0,86%	0,86%	0,86%	0,86%	0,86%	0,86%
Pomoc społeczna	22,09%	22,09%	22,10%	22,11%	22,11%	22,12%
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,25%	0,25%	0,25%	0,25%	0,25%	0,25%
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,77%	0,77%	0,77%	0,77%	0,77%	0,77%
Urzędy naczelnych organów władzy	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
Dochody od osób fiz., praw. i innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	0,30%	0,30%	0,30%	0,30%	0,30%	0,30%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6,04%	6,05%	6,05%	6,05%	6,05%	6,05%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3,77%	3,77%	3,77%	3,77%	3,77%	3,77%
Kultura fizyczna i sport	1,06%	1,06%	1,06%	1,06%	1,06%	1,06%
OGÓŁEM WYDATKI	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Możliwości zmniejszania wydatków

W celu zmniejszania wydatków gminy Krobia niezbędna jest elastyczna strategia rozwoju poszczególnych dziedzin działalności i zadań gminy. Pożądanym byłby program oszczędnościowy w wydatkach bieżących w niektórych dziedzinach działalności gminy.

Warto rozważyć wdrożenie kompleksowego programu zwiększenia efektywności wydatków bieżących drogą np. wdrożenia budżetu zadaniowego.

3. Analiza zdolności finansowej gminy w latach 2008 - 2013.

Prognoza dochodów i wydatków bieżących gminy pozwala na określenie przewidywanej kwoty nadwyżki operacyjnej (środków dostępnych na inwestycje i obsługę zadłużenia). Kategoria ta jest podstawowym miernikiem finansowego potencjału gminy i stwarza ramy dla prowadzonej przez nią polityki inwestycyjnej.

3.1. Wyniki prognozy dochodów i wydatków gminy na lata 2008 - 2013

Gmina ze względu na kompetencje i wielkość dochodów nie ma większych możliwości na realizację inwestycji. Niemniej jednak efektywne wydatkowanie środków na realizację zadań bieżących daje możliwości inwestowania.

Tabela 18. Planowana wielkość wydatków budżetowych na tle dochodów gminy

w latach 2008 - 2013.

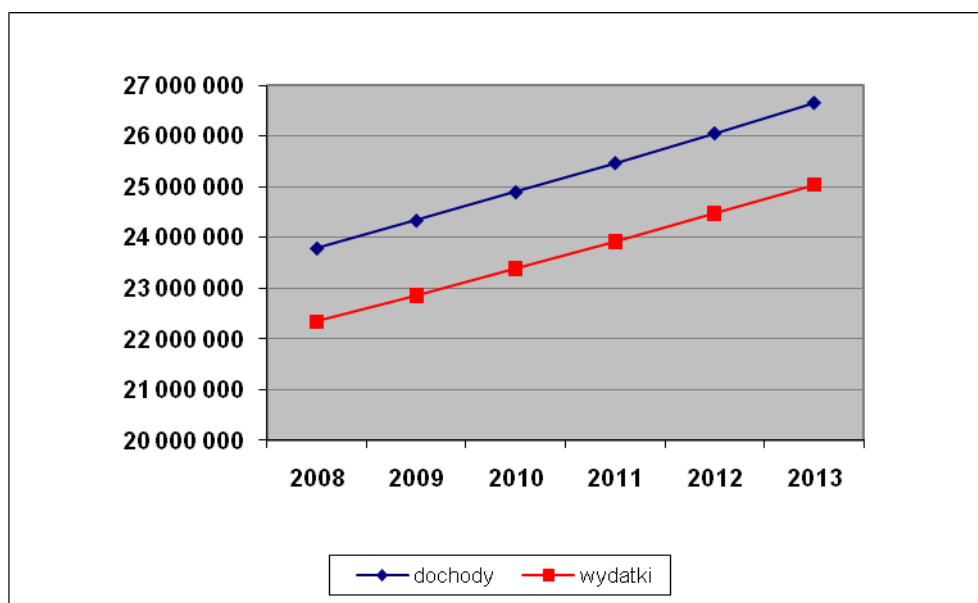
WYNIK (dane w zł)	LATA					
	2008 /plan	2009	2010	2011	2012	2013
dochody	23 790 405	24 337 584	24 897 349	25 469 988	26 055 797	26 655 081
wydatki bieżące (bez obsługi długu publicznego)	22 343 448	22 857 347	23 383 066	23 920 877	24 471 057	25 033 891
NADWYŻKA	1 446 957	1 480 237	1 514 283	1 549 111	1 584 740	1 621 190

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

W wyniku przeprowadzonej prognozy dochodów i wydatków bieżących w latach 2008 – 2013 otrzymano wartości będące nadwyżką operacyjną.

Rezultaty prognoz prezentuje wykres 10.

Wykres 10. Wyniki prognozy dochodów i wydatków bieżących gminy Krobia w latach 2008 – 2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

3.2. Zadłużenie Gminy Krobia

Kredyty i inne dłużne instrumenty finansowe nie przyczyniają się bezpośrednio do powiększania potencjału inwestycyjnego, jednak dają możliwość mobilizacji kapitału i szybszej realizacji zadań inwestycyjnych. Są zatem instrumentem przesuwania w czasie owego potencjału, za którą to możliwość trzeba zapłacić w postaci odsetek od zobowiązań.

Wykorzystanie instrumentów zwrotnego finansowania ograniczone jest ustawowym dopuszczalnym limitem zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z ustawą

o finansach publicznych, łączna kwota przypadająca do spłaty w danym roku budżetowym nie może przekroczyć 15% planowanych na ten rok dochodów jednostki samorządu terytorialnego. Kwota ta obejmuje raty kredytów i pożyczek wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek oraz przypadający w danym roku budżetowym wykup papierów wartościowych emitowanych przez jednostki.

Ponadto art. 170 ustawy zawiera dalsze ograniczenie: łączna kwota długu jednostki na koniec roku nie może przekraczać 60% dochodów tej jednostki w tym samym roku budżetowym.

Wysokość zobowiązań zaciągniętych z tytułu obligacji przez gminę Krobia, które pozostają do spłaty w kolejnych latach przedstawia tabela 19.

Tabela 19. Wysokość zobowiązań zaciągniętych przez gminę Krobia pozostająca do spłaty w latach 2008 – 2013 (stan na koniec roku).

ZOBOWIĄZANIA (w zł)	LATA					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Obligacje gminne	6 699 637	6 700 000	6 700 000	6 700 000	6 700 000	6 700 000

Zródło: Danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Tabela 20. Planowana spłata zaciągniętych zobowiązań w latach 2008 - 2013.

ZOBOWIĄZANIA (w zł)	LATA					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
odsetki	277 000	280 000	280 000	280 000	280 000	280 000
raty kapitałowe	750 000	500 000	1 000 000	1 000 000	950 000	1 000 000
OBSŁUGA ZOBOWIĄZAŃ	1 027 000	780 000	1 280 000	1 280 000	1 230 000	1 280 000

Zródło: Dane Urzędu Miejskiego w Krobi.

Możliwości zaciągania zobowiązań

Wskaźniki zadłużenia gminy Krobia w latach 2008 – 2013 przedstawiono w tabeli 21.

Tabela 21. Wskaźniki zadłużenia gminy w latach 2008 – 2013 (w zł).

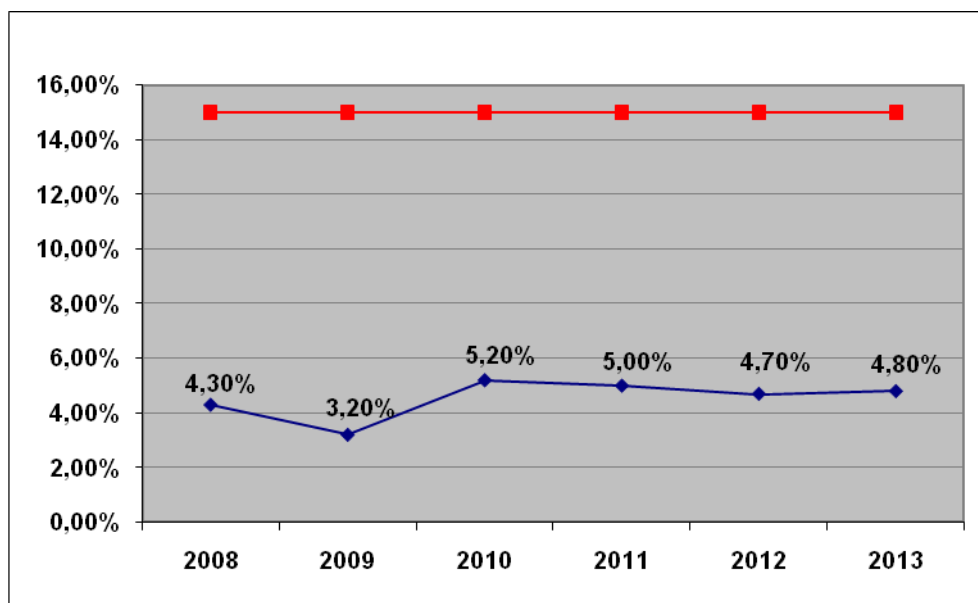
Lata	Dochody planowane	Rzeczywista obsługa zadłużenia	Maksymalna obsługa zadłużenia (15%)	Wskaźnik obsługi zadłużenia	Rzeczywiste zadłużenie	Maksymalne zadłużenie (60%)	Wskaźnik długu do dochodów
------	-------------------	--------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------	------------------------	-----------------------------	----------------------------

2008	23 790 405	1 027 000	3 568 560,75	4,30%	6 699 637	14 274 243,0	28,20%
2009	24 337 584	780 000	3 650 637,60	3,20%	6 700 000	14 602 550,4	27,50%
2010	24 897 349	1 280 000	3 734 602,35	5,20%	6 700 000	14 938 409,4	26,90%
2011	25 469 988	1 280 000	3 820 498,20	5,00%	6 700 000	15 281 992,8	26,30%
2012	26 055 797	1 230 000	3 908 369,55	4,70%	6 700 000	15 633 478,2	25,70%
2013	26 655 081	1 280 000	3 998 262,15	4,80%	6 700 000	15 993 048,6	25,10%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Obciążenie planowanych dochodów ogółem z tytułu obsługi zobowiązań zobrazowano na wykresie 11.

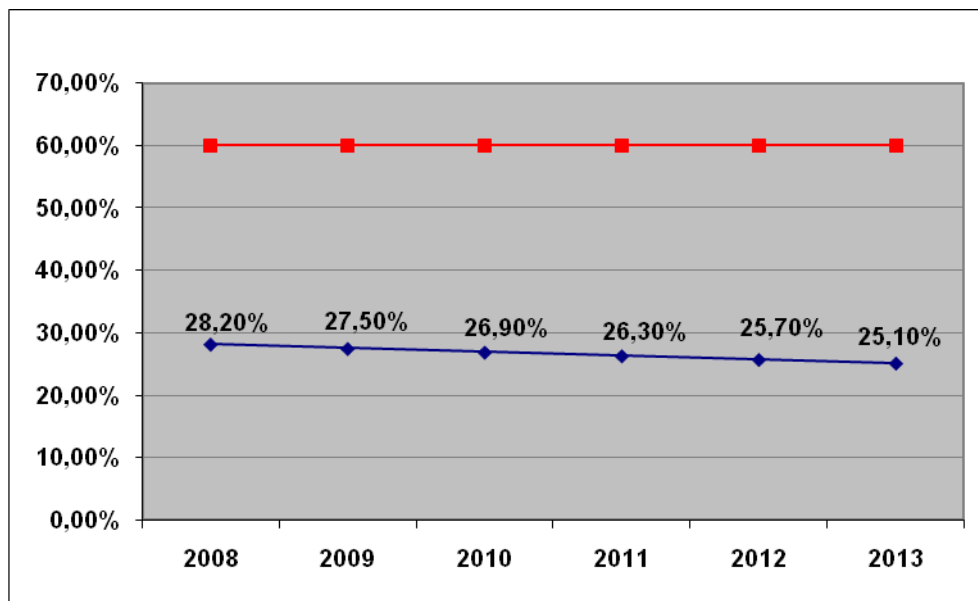
Wykres 11. Planowany wskaźnik obsługi zadłużenia w latach 2008 – 2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Stosunek zadłużenia do dochodów ogółem w poszczególnych latach przedstawiono na wykresie 12.

Wykres 12. Planowany wskaźnik zadłużenia w latach 2008 – 2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

W przypadku zaciągania kolejnych zobowiązań należałoby założyć pewną rezerwę w stosunku do maksymalnej wartości wskaźników:

- w przypadku wskaźnika mierzonego relacją długu przypadającego do spłacenia w ciągu danego roku budżetowego do dochodów – około 3-5%;
- w przypadku wskaźnika zadłużenia pozostającego do spłaty długu na koniec danego roku – około 5-10%.

Konieczność utrzymania rezerwy wynika z możliwości nagłego przekazania samorządom dodatkowych zadań zleconych lub wystąpienia nagłych inwestycji, na które przy braku środków własnych trzeba będzie zaciągnąć kredyt, pożyczkę, wyemitować obligacje.

Z powyższego zestawienia wynika, że gmina Krobia będzie miała możliwość zaciągania dalszych zobowiązań.

3.3. Prognoza wolnych środków w budżecie gminy Krobia w latach 2008 – 2013

Wysokość wolnych środków określa kwotę, jaką gmina może wydać w poszczególnych latach na realizację programu inwestycyjnego ze środków własnych. Gmina może realizować inwestycje przekraczając tę wartość, korzystając z zewnętrznych źródeł finansowania.

Tabela 22. Prognoza wolnych środków w latach 2008 - 2013.

WOLNE ŚRODKI (w zł)	LATA					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dochody	23 790 405	24 337 584	24 897 349	25 469 988	26 055 797	26 655 081
Wydatki bieżące (bez obsługi długu)	22 343 448	22 857 347	23 383 066	23 920 877	24 471 057	25 033 891
NADWYŻKA	1 446 957	1 480 237	1 514 283	1 549 111	1 584 740	1 621 190
Obsługa zadłużenia	1 027 000	780 000	1 280 000	1 280 000	1 230 000	1 280 000
WOLNE ŚRODKI	419 957	700 237	234 283	269 111	354 740	341 190

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Na podstawie wcześniejszych założeń i przeprowadzonej projekcji można zauważyć, że gmina Krobia będzie posiadała w latach 2008-2013 wolne środki, które może przeznaczyć na inwestycje. Jednak wysokość tych środków nie jest wystarczająca, by wykonać zaplanowane zadania. Gmina planuje zaciągnięcie kolejnych zobowiązań (emisja obligacji, kredyty) w celu zrealizowania jak największej ilości inwestycji i wykorzystania możliwości, jakie niosą ze sobą programy unijne.

Obligacje gminne

Jak pokazuje historia z lat 2004 - 2006 w celu uzupełnienia środków w budżecie na inwestycje jednostki samorządu terytorialnego najchętniej emitowały obligacje, ze względu na przystępne procedury zapewniające emisję, brak konieczności ustanawiania zabezpieczeń oraz pewność pozyskania środków. Emisja obligacji przez jednostki samorządu terytorialnego stanowi konkurencyjne źródło finansowania inwestycji unijnych również dzięki możliwości ustalenia kilkuletniego okresu, w którym środki z emisji będą pozyskiwane, karencję w spłacie kapitału i niskie koszty jego pozyskania.

Gmina Krobia również planuje w kolejnych latach korzystać ze „sprawdzonej” formy zasilania budżetu w kapitał obcy (zewnętrzny) – tj. emisję obligacji.

4. Kryteria wyboru inwestycji.

Wieloletni Plan Inwestycyjny gminy Krobia został przygotowany przy założeniu, że jego sporządzenie przyczyni się do planowego zarządzania gminą i realizacji inwestycji

koniecznych dla jej dalszego rozwoju. Kierując się powyższymi zasadami przyjęto do realizacji projekty spełniające następujące kryteria:

- inwestycja jest zgodna z przyjętymi przez gminę celami strategicznymi,
- inwestycja wpływa na rozwój edukacyjno – oświatowy dzieci i młodzieży,
- inwestycja wywiera wpływ na poprawę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców gminy i gości,
- inwestycja wpływa na poprawę stanu infrastruktury na terenie gminy,
- inwestycja wywiera wpływ na środowisko naturalne.

Realizacja planowanych inwestycji zależeć będzie od wielkości pozyskanych środków z Unii Europejskiej oraz faktycznych możliwości finansowych Gminy Krobia w poszczególnych latach.

5. Struktura wydatków inwestycyjnych według źródeł finansowania.

Ogółem szacunkowy koszt inwestycji planowanych do realizacji w latach 2008-2013 wynosi **58 474,57 tys. zł**, z czego budżet gminy ma być obciążony kwotą **18 531,74 tys. zł**, zaś **39 942,83 tys. zł** stanowią środki funduszy unijnych i dotacji.

Tabela 23 prezentuje jakiej wysokości obciążenia z tytułu inwestycji poniesie budżet gminy w kolejnych latach.

Tabela 23. Prognoza obciążeń z tytułu inwestycji ponoszonych przez budżet gminy w latach 2008 – 2013.

Źródła finansowania	Nakłady na lata 2008- 2013	Przewidywane nakłady w latach (w tys. zł)					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Razem:							
w tym środki:	58 474,57	3 822,28	18 698,52	18 223,30	11 950,47	3 090,00	2 690,00
własne	12 652,46	75,00	3 741,12	3 455,37	3 180,97	1 190,00	1 010,00
kredyty	5 879,28	2 347,28	400,00	362,00	1 220,00	900,00	650,00
środki UE	39 712,83	1 400,00	14 557,40	14 405,93	7 549,50	900,00	900,00
inne dotacje	230,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	130,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

6. Struktura wydatków inwestycyjnych według dziedzin finansowania.

Zadania inwestycyjne i modernizacyjne, proponowane do realizacji w ramach Wieloletniego Planu Inwestycyjnego ujęto w 7 programach branżowych.

Tabela 24. Struktura wydatków inwestycyjnych według dziedzin finansowania w tys. zł.

Lp.	Branża	Nakłady na lata 2008- 2013 w tys. zł
1	Gospodarka wodno - ściekowa	35 313,60
2	Gospodarka odpadami	1 048,97
3	Infrastruktura oświatowa, sportowa i rekreacyjna	11 278,00
4	Poprawa walorów estetycznych i inwestycyjnych miasta	960,00
5	Gospodarka komunalna	3 145,00
6	Infrastruktura drogowa	6 559,00
7	Pozostałe nakłady inwestycyjne	170,00
Ogółem		58 474,57

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Jak widzimy najwyższa wartość inwestycji jest zaplanowana w zakresie infrastruktury wodociągowo – kanalizacyjnej (35 313,6 tys. zł), co stanowi ponad 60 % wartości wszystkich inwestycji.

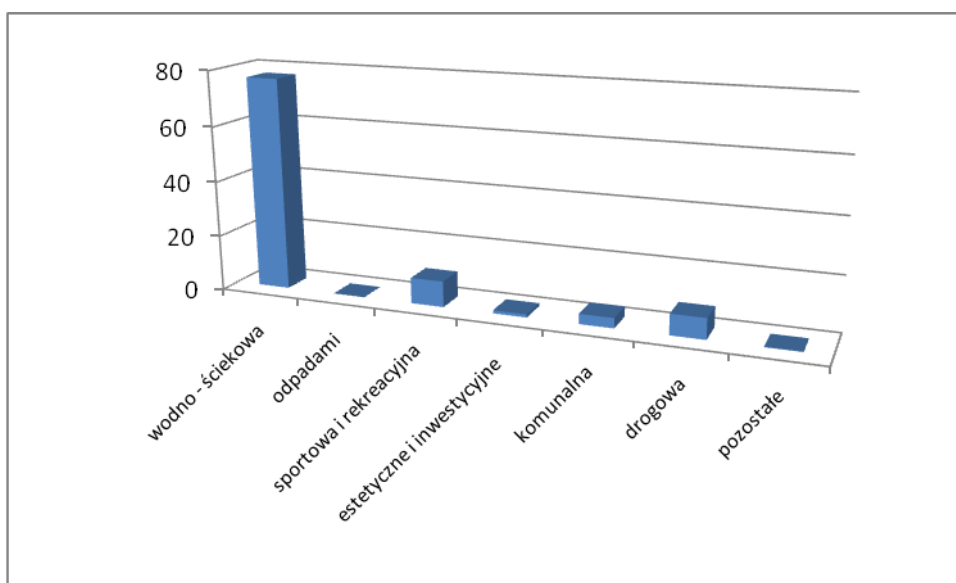
Tabela 25. Struktura wydatków inwestycyjnych według dziedzin finansowania w ujęciu procentowym.

Lp.	Branża	Nakłady na lata 2008- 2013 w %
1	Gospodarka wodno – ściekowa	60,39
2	Gospodarka odpadami	1,79
3	Infrastruktura oświatowa, sportowa i rekreacyjna	19,28
4	Poprawa walorów estetycznych i inwestycyjnych miasta	1,64

5	Gospodarka komunalna	5,38
6	Infrastruktura drogowa	11,22
7	Pozostałe nakłady inwestycyjne	0,30
Ogółem		100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Wykres 13. Wydatki inwestycyjne w podziale branżowym.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Jedna z siedmiu dziedzin wyraźnie góruje nad pozostałymi wysokością zaangażowanych środków. Są to inwestycje w zakresie gospodarki wodno – ściekowej.

Należy podkreślić, że inwestycje w zakresie gospodarki wodno - ściekowej mają zdecydowany wpływ na poprawę stanu środowiska naturalnego.

7. Zestawienie rzeczowo - finansowe Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

Tabela 26. Zbiorcze zestawienie nakładów inwestycyjnych

Lp.	Nazwa zadania	Źródła finansowania	Nakłady na lata 2008- 2013	Przewidywane nakłady w latach (w tys. zł)					
				2 008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Gospodarka wodno - ściekowa	Razem:	35 313,60	950,00	12 710,30	12 710,30	8 443,00	250,00	250,00
		w tym środki:							
		<i>własne</i>	4 501,30	0,00	1 463,90	1 463,90	1 173,50	200,00	200,00
		<i>kredyty</i>	1 570,00	950,00	0,00	0,00	620,00	0,00	0,00
		środki UE	29 142,30	0,00	11 246,40	11 246,40	6 649,50	0,00	0,00
	inne dotacje	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	50,00	
	Nakłady poniesione w roku 2007 – 91,6 (własne)								
2	Gospodarka odpadami	Razem:	1 048,97	674,98	328,22	28,30	17,47	0,00	0,00
		w tym środki:							
		<i>własne</i>	373,99	0,00	328,22	28,30	17,47	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	674,98	674,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
3	Infrastruktura oświatowa, sportowa i rekreacyjna	Razem:	11 278,00	1 217,30	3 448,00	3 012,70	1 200,00	1 200,00	1 200,00
		w tym środki:							
		<i>własne</i>	2 615,17	25,00	937,00	753,17	300,00	300,00	300,00
		<i>kredyty</i>	392,30	392,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	8 270,53	800,00	2 511,00	2 259,53	900,00	900,00	900,00
	inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
4	Poprawa walorów estetycznych i inwestycyjnych miasta.	Razem:	960,00	120,00	240,00	600,00	0,00	0,00	0,00
		w tym środki:							
		<i>własne</i>	540,00	0,00	240,00	300,00	0,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	120,00	120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	300,00	0,00	0,00	300,00	0,00	0,00	0,00
	inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
5	Gospodarka komunalna	Razem:	3 145,00	35,00	1 000,00	750,00	30,00	600,00	730,00
		w tym środki:							
		<i>własne</i>	380,00	0,00	200,00	150,00	30,00	0,00	0,00
	<i>kredyty</i>	1 235,00	35,00	0,00	0,00	0,00	550,00	650,00	

		środki UE	1 400,00	0,00	800,00	600,00	0,00	0,00	0,00
		inne dotacje	130,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	80,00
6	Infrastruktura drogowa	Razem:							
		w tym środki:	6 559,00	775,00	912,00	1 062,00	2 260,00	1 040,00	510,00
		<i>własne</i>	4 122,00	50,00	512,00	700,00	1660,00	690,00	510,00
		<i>kredyty</i>	2 437,00	725,00	400,00	362,00	600,00	350,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
7	Pozostałe nakłady inwestycyjne	Razem:							
		w tym środki:	170,00	50,00	60,00	60,00	0,00	0,00	0,00
		<i>własne</i>	120,00	0,00	60,00	60,00	0,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ogółem		Razem:							
		w tym środki:	58 474,57	3 822,28	18 698,52	18 223,30	11 950,47	3 090,00	2 690,00
		<i>własne</i>	12 652,46	75,00	3 741,12	3 455,37	3 180,97	1 190,00	1 010,00
		<i>kredyty</i>	5 879,28	2 347,28	400,00	362,00	1 220,00	900,00	650,00
		środki UE	39 712,83	1 400,00	14 557,40	14 405,93	7 549,50	900,00	900,00
		inne dotacje	230,00	0,00	0,00	0,00	100,00	130,00	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Tabela 27. Nakłady inwestycyjne na gospodarkę wodno – ściekową.

Lp.	Nazwa zadania	Źródła finansowania	Nakłady na lata 2008- 2013	Przewidywane nakłady w latach (w tys. zł)					
				2 008	2009	2010	2011	2012	2013
1	System kanalizacji zbiorczych dla aglomeracji gmin Kobylin – Krobia – Pępowo – Pogorzela	Razem:	34 193,60	950,00	12 710,30	12 710,30	7 823,00	0,00	0,00
		<i>w tym środki:</i>							
		<i>własne</i>	4 101,30	0,00	1 463,90	1 463,90	1 173,50	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	950,00	950,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	29 142,30	0,00	11 246,40	11 246,40	6 649,50	0,00	0,00
	inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Nakłady poniesione w roku 2007 – 91,6 (własne)								
2	Zabudowa rowu melioracyjnego w Krobi.	Razem:	620,00	0,00	0,00	0,00	620,00	0,00	0,00
		<i>w tym środki:</i>							
		<i>własne</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	620,00	0,00	0,00	0,00	620,00	0,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
3	Zabudowa rowu melioracyjnego w Posadowie.	Razem:	500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	250,00	250,00
		<i>w tym środki:</i>							
		<i>własne</i>	400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	200,00	200,00
		<i>kredyty</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	inne dotacje	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	50,00	
Ogółem		Razem:	35 313,60	950,00	12 710,30	12 710,30	8 443,00	250,00	250,00
		<i>w tym środki:</i>							
		<i>własne</i>	4 501,30	0,00	1 463,90	1 463,90	1 173,50	200,00	200,00
		<i>kredyty</i>	1 570,00	950,00	0,00	0,00	620,00	0,00	0,00

środki UE	29 142,30	0,00	11 246,40	11 246,40	6 649,50	0,00	0,00
inne dotacje	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	50,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Tabela 28. Nakłady inwestycyjne na gospodarkę odpadami.

Lp.	Nazwa zadania	Źródła finansowania	Nakłady na lata 2008- 2013	Przewidywane nakłady w latach (w tys. zł)					
				2 008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Wykup udziałów MZO Sp. z o.o. Leszno dotyczące projektu „Gospodarka odpadami i osadami ściekowymi w Lesznie i subregionie leszczyńskim”	Razem:	596,48	539,55	31,35	15,68	9,90	0,00	0,00
		w tym środki:							
		<i>własne</i>	56,93	0,00	31,35	15,68	9,90	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	539,55	539,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Dotacja dla miasta Leszno dotycząca projektu „Gospodarka odpadami i osadami ściekowymi w Lesznie i subregionie leszczyńskim”.	Razem:	452,49	135,43	296,87	12,62	7,57	0,00	0,00
		w tym środki:							
		<i>własne</i>	317,06	0,00	296,87	12,62	7,57	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	135,43	135,43	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ogółem		Razem:	1048,97	674,98	328,22	28,30	17,47	0,00	0,00
		w tym środki:							
		<i>własne</i>	373,99	0,00	328,22	28,30	17,47	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	674,98	674,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Tabela 29. Nakłady inwestycyjne na infrastrukturę oświatową, sportową i rekreacyjną.

Lp.	Nazwa zadania	Źródła finansowania	Nakłady na lata 2008- 2013	Przewidywane nakłady w latach (w tys. zł)					
				2 008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Budowa Sali gimnastycznej w Starej Krobi*.	Razem:	2 700,00	1 000,00	1 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		w tym środki:							
		<i>własne</i>	500,00	0,00	500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	200,00	200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	2 000,00	800,00	1 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2	Rozbudowa Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Pudliszkach wraz z zakupem wyposażenia w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne.	Razem:	3 185,70	25,00	948,00	2 212,70	0,00	0,00	0,00
		w tym środki:							
		<i>własne</i>	815,17	25,00	237,00	553,17	0,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	2 370,53	0,00	711,00	1659,53	0,00	0,00	0,00
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
3	Budowa centrum sportu i rekreacji w Krobi.	Razem:	3 600,00	0,00	0,00	0,00	1 200,00	1 200,00	1 200,00
		w tym środki:							
		<i>własne</i>	900,00	0,00	0,00	0,00	300,00	300,00	300,00
		<i>kredyty</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	2 700,00	0,00	0,00	0,00	900,00	900,00	900,00
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
4	Modernizacja i budowa obiektów sportowych w gminie Krobia.	Razem:	1 792,30	192,30	800,00	800,00	0,00	0,00	0,00
		w tym środki:							
		<i>własne</i>	400,00	0,00	200,00	200,00	0,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	192,30	192,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	1 200,00	0,00	600,00	600,00	0,00	0,00	0,00

		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ogółem	Razem:								
	w tym środki:	11 278,00	1 217,30	3 448,00	3 012,70	1 200,00	1 200,00	1 200,00	
	<i>własne</i>	2 615,17	25,00	937,00	753,17	300,00	300,00	300,00	
	<i>kredyty</i>	392,30	392,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	środki UE	8 270,53	800,00	2 511,00	2 259,53	900,00	900,00	900,00	
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

* w roku 2007 ze środków własnych poniesiono nakłady w kwocie 160 000,00 zł

Tabela 30. Nakłady inwestycyjne na poprawę walorów estetycznych i inwestycyjnych miasta.

Lp.	Nazwa zadania	Źródła finansowania	Nakłady na lata 2008- 2013	Przewidywane nakłady w latach (w tys. zł)					
				2 008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Rewitalizacja centrum miasta – Rynek, Park, Pałac na fosie.	Razem:							
		w tym środki:	460,00	20,00	40,00	400,00	0,00	0,00	0,00
		<i>własne</i>	140,00	0,00	40,00	100,00	0,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	20,00	20,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	300,00	0,00	0,00	300,00	0,00	0,00	0,00
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2	Wykup i uzbrojenie terenów inwestycyjnych.	Razem:							
		w tym środki:	500,00	100,00	200,00	200,00	0,00	0,00	0,00
		<i>własne</i>	400,00	0,00	200,00	200,00	0,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ogółem	Razem:								
	w tym środki:	960,00	120,00	240,00	600,00	0,00	0,00	0,00	
	<i>własne</i>	540,00	0,00	240,00	300,00	0,00	0,00	0,00	
	<i>kredyty</i>	120,00	120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		środki UE	300,00	0,00	0,00	300,00	0,00	0,00	

	inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
--	--------------	------	------	------	------	------	------	------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Tabela 31. Nakłady inwestycyjne na gospodarkę komunalną.

Lp.	Nazwa zadania	Źródła finansowania	Nakłady na lata 2008- 2013	Przewidywane nakłady w latach (w tys. zł)					
				2 008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Budowa 10 lokalowego budynku komunalnego.	Razem:	1 360,00	0,00	0,00	0,00	30,00	600,00	730,00
		<i>w tym środki:</i>							
		<i>własne</i>	30,00	0,00	0,00	0,00	30,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	1 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	550,00	650,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	inne dotacje	130,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	80,00	
2	Termomodernizacja budynków oświatowych i administracyjnych.	Razem:	1 785,00	35,00	1 000,00	750,00	0,00	0,00	0,00
		<i>w tym środki:</i>							
		<i>własne</i>	350,00	0,00	200,00	150,00	0,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	35,00	35,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	1 400,00	0,00	800,00	600,00	0,00	0,00	0,00
	inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ogółem		Razem:	3 145,00	35,00	1 000,00	750,00	30,00	600,00	730,00
		<i>w tym środki:</i>							
		<i>własne</i>	380,00	0,00	200,00	150,00	30,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	1 235,00	35,00	0,00	0,00	0,00	550,00	650,00

środki UE	1 400,00	0,00	800,00	600,00	0,00	0,00	0,00
inne dotacje	130,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	80,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

Tabela 32. Nakłady inwestycyjne na infrastrukturę drogową.

Lp.	Nazwa zadania	Źródła finansowania	Nakłady na lata 2008 - 2013	Przewidywane nakłady w latach (w tys. zł)					
				2 008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Modernizacja nawierzchni ulicy Grunwaldzkiej.	Razem:							
		w tym środki:	800,00	0,00	0,00	0,00	800,00	0,00	0,00
		<i>własne</i>	800,00	0,00	0,00	0,00	800,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2	Budowa ulic w ciągu dróg gminnych: Świerczewskiego, Parkowa, Słowackiego.	Razem:							
		w tym środki:	1 550,00	0,00	0,00	0,00	1 000,00	550,00	0,00
		<i>własne</i>	600,00	0,00	0,00	0,00	400,00	200,00	0,00
		<i>kredyty</i>	950,00	0,00	0,00	0,00	600,00	350,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
3	Budowa dróg gminnych – ul. Nowa, Targowa, 1-Maja, Cicha, Kwiatowa.	Razem:							
		w tym środki:	1 460,00	0,00	0,00	0,00	460,00	490,00	510,00
		<i>własne</i>	1 460,00	0,00	0,00	0,00	460,00	490,00	510,00
		<i>kredyty</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Przebudowa dróg gminnych w Krobi – ul. Ogród Ludowy, XXX-lecia PRL.	Razem:							
		w tym środki:	1 112,00	550,00	300,00	262,00	0,00	0,00	0,00
		<i>własne</i>	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	1 062,00	500,00	300,00	262,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
5	Remont dróg i chodników w sołectwach.	Razem:							
		w tym środki:	400,00	200,00	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00
		<i>własne</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	400,00	200,00	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
6	Przebudowa ulicy Ponieckiej na długości 0,914 km w ciągu drogi gminnej nr 754539P w miejscowości Pudliszki	Razem:							
		w tym środki:	1 237,00	25,00	512,00	700,00	0,00	0,00	0,00
		<i>własne</i>	1 212,00	0,00	512,00	700,00	0,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	25,00	25,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ogółem		Razem:							
		w tym środki:	6 559,00	775,00	912,00	1 062,00	2 260,00	1 040,00	510,00
		<i>własne</i>	4 122,00	50,00	512,00	700,00	1 660,00	690,00	510,00
		<i>kredyty</i>	2 437,00	725,00	400,00	362,00	600,00	350,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi

Tabela 33. Pozostałe nakłady inwestycyjne

Lp.	Nazwa zadania	Źródła finansowania	Nakłady na lata 2008- 2013	Przewidywane nakłady w latach (w tys. zł)					
				2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Wniesienie udziałów do Funduszu Poręczeń Kredytowych.	Razem:							
		w tym środki:	20,00	0,00	10,00	10,00	0,00	0,00	0,00
		<i>własne</i>	20,00	0,00	10,00	10,00	0,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2	Pomoc dla Powiatu Gostyńskiego – Rozbudowa ZSOiZ w Krobi.	Razem:							
		w tym środki:	150,00	50,00	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00
		<i>własne</i>	100,00	0,00	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ogółem		Razem:							
		w tym środki:	170,00	50,00	60,00	60,00	0,00	0,00	0,00
		<i>własne</i>	120,00	0,00	60,00	60,00	0,00	0,00	0,00
		<i>kredyty</i>	50,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		środki UE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		inne dotacje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Krobi.

8. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.

System monitorowania Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji Wieloletniego Planu Inwestycyjnego posiada Burmistrz Krobi oraz Rada Miejska. Instytucja zarządzająca współpracuje z radnymi, których główną rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w WPI. W przypadku stwierdzenia spóźnień w realizacji inwestycji lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania, Rada Miejska ma możliwość interweniowania. Zaniechanie kontroli realizacji planu inwestycyjnego może skutkować spadkiem skuteczności i efektywności procesu wdrażania.

Sposoby oceny Planu Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.

Wdrażanie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego będzie poddawane bieżącej ocenie i weryfikacji. Sprawowana ona będzie przez Burmistrza Krobi oraz Radę Miejską. Podstawą oceny będą terminy realizacji zadań, środki zewnętrzne pozyskane na inwestycje. Zrealizowanie zadań w planowanych terminach oraz uzyskanie środków zewnętrznych na inwestycje oznaczać będzie osiągnięcie wyznaczonych celów inwestycyjnych gminy.

Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego

Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy Krobia posiada duże znaczenie dla mieszkańców i władz gminy. Dlatego też proces wdrażania powinien być procesem publicznym. Szeroka akcja informacyjna władz gminy jest jednym z podstawowych gwarantów jego skutecznego wdrażania. Public Relations (PR) określa się jako planowane i ciągłe wysiłki mające na celu stanowienie i utrzymanie wzajemnego zrozumienia między daną organizacją a społeczeństwem. Działania gminy w zakresie PR są prezentowaniem całej działalności gminy związanej z wdrażaniem Wieloletniego Planu Inwestycyjnego i wszystkich jego funkcji w procesie zaspokajania potrzeb społecznych. Jest to koncepcja zmniejszania dystansu w stosunkach między gminą a mieszkańcami.

Zadania PR dla Wieloletniego Planu Inwestycyjnego są różne w zależności od grup, do których są skierowane. Polegają one na:

1. w stosunku do pracowników Urzędu Miejskiego: kreowaniu postaw zadowolenia z pracy, gminy i realizowanych zadań;
2. w stosunku do mieszkańców: upowszechnianiu informacji o perspektywach działania gminy, zmianach w zarządzaniu, koniecznych nakładach finansowych; informowaniu celach i perspektywach gminy, o jej akcjach na rzecz najbliższego otoczenia.

Aby osiągnąć cele związane z informacją i promocją Wieloletniego Planu Inwestycyjnego będą stosowane m.in. następujące środki i instrumenty:

- konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje – propagujące informacje o możliwościach wykorzystania środków unijnych, o rezultatach wsparcia UE oraz upowszechniające wiedzę na ten temat;
- wizytacje projektów, ekspozycje projektów – mogą stanowić skuteczne metody prezentacji osiągnięć w zakresie inicjatyw z wykorzystaniem środków unijnych;
- informowanie o projektach i ich promocja przez beneficjentów – dbanie o przekazywanie odpowiedniej wiedzy beneficjentom z terenu Gminy Krobia – odpowiedzialnych za spełnianie wymogów w tym zakresie;
- serwisy internetowe – to szybkie i ogólnodostępne źródło informacji na temat możliwości pozyskania pomocy unijnej, zaś dla opinii publicznej będzie to kompleksowe źródło informacji o realizacji Wieloletniego Planu Inwestycyjnego i wsparciu ze środków Unii Europejskiej dla Gminy;
- publikacje, broszury informacyjne, plakaty, reklamy, materiały audio-wizualne, ulotki – pozwalają w łatwy, przystępny i atrakcyjny sposób przekazywać wiedzę o Unii Europejskiej i dostępnej pomocy, a także o roli instytucji samorządowych w zarządzaniu tą pomocą;
- współpraca z mediami – publikacje prasowe, artykuły, relacje, wiadomości w lokalnej telewizji oraz rozgłoszeniach radiowych, audycje, reklamy czy ogłoszenia to kluczowe źródła przekazu wszelkich informacji o wdrażaniu Wieloletniego Planu Inwestycyjnego w szczególności w odniesieniu do opinii publicznej.

9. Spis tabel

Tabela 1. Struktura dochodów budżetu gminy Krobia w latach 2003 – 2007 (w %).	4
Tabela 2. Udział poszczególnych kategorii dochodów w dochodach własnych.....	5
Tabela 3. Udział poszczególnych części subwencji w ogólnej kwocie tego dochodu	8
Tabela 4. Udział poszczególnych kategorii dotacji w dochodach gminy (w %).	9
Tabela 5. Struktura wydatków gminy Krobia w latach 2003 – 2007.	10
Tabela 6. Udział wydatków bieżących i inwestycyjnych w ogólnych wydatkach.....	11
Tabela 7. Wielkość wydatków budżetowych na tle dochodów gminy w latach	13
Tabela 8. Planowana struktura dochodów budżetu gminy w latach 2008-2013 (w %).	18
Tabela 9. Projekcja dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych.	19
Tabela 10. Projekcja dochodów z majątku gminy.	20
Tabela 11. Prognoza dochodów z udziału we wpływach z podatku dochodowego.	21

Tabela 12. Prognoza dochodów z subwencji.....	23
Tabela 13. Prognozowana liczba uczniów na terenie gminy Krobia.....	23
Tabela 14. Projekcja dochodów z tytułu dotacji celowych.....	24
Tabela 15. Prognozowana wielkość dochodów w latach 2008 – 2013.....	25
Tabela 16. Prognoza wydatków bieżących gminy Krobia na lata 2008 – 2013.....	25
Tabela 17. Procentowy udział wydatków bieżących w latach 2008 – 2013.....	27
Tabela 18. Planowana wielkość wydatków budżetowych na tle dochodów gminy	28
Tabela 19. Wysokość zobowiązań zaciągniętych przez gminę Krobia pozostająca do	30
Tabela 20. Planowana spłata zaciągniętych zobowiązań w latach 2008 - 2013.....	30
Tabela 21. Wskaźniki zadłużenia gminy w latach 2008 - 2013.....	30
Tabela 22. Prognoza wolnych środków w latach 2008 - 2013.....	33
Tabela 23. Prognoza obciążeń z tytułu inwestycji ponoszonych przez budżet gminy.....	34
Tabela 24. Struktura wydatków inwestycyjnych według dziedzin finansowania	35
Tabela 25. Struktura wydatków inwestycyjnych według dziedzin finansowania	35
Tabela 26. Zbiorcze zestawienie nakładów inwestycyjnych	38
Tabela 27. Nakłady inwestycyjne na gospodarkę wodno – ściekową.....	40
Tabela 28. Nakłady inwestycyjne na gospodarkę odpadami.....	41
Tabela 29. Nakłady inwestycyjne na infrastrukturę sportowo – rekreacyjną.....	42
Tabela 30. Nakłady inwestycyjne na poprawę walorów estetycznych i inwestycyjnych miasta. .	43
Tabela 31. Nakłady inwestycyjne na gospodarkę komunalną.....	44
Tabela 32. Nakłady inwestycyjne na infrastrukturę drogową.....	45
Tabela 33. Pozostałe nakłady inwestycyjne.....	47
Tabela 34. Planowane przedsięwzięcia w miejscowości Stara Krobia. ...	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tabela 35. Planowane przedsięwzięcia w miejscowości Chwałkowo.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

10. Spis wykresów

Wykres 1. Dochody gminy Krobia w latach 2003 – 2007.....	4
Wykres 2. Podział dochodów własnych gminy Krobia w latach 2003 – 2007.....	6
Wykres 3. Dochody z majątku gminy Krobia w latach 2003 – 2007 (w zł).....	7
Wykres 4. Dochody gminy z udziału w podatkach stanowiących dochód budżetu	7
Wykres 5. Dochody gminy z tytułu subwencji ogólnej w latach 2003 – 2007 (w %).....	8
Wykres 6. Dochody gminy z tytułu dotacji celowych w latach 2003 – 2007 (w %).....	9
Wykres 7. Podział wydatków gminy Krobia w latach 2003 – 2007.....	11
Wykres 8. Zestawienie dochodów i wydatków gminy Krobia w latach 2003 – 2007.....	14

Wykres 9. Planowana struktura dochodów gminy Krobia w latach 2008 – 2013.....	19
Wykres 10. Wyniki prognozy dochodów i wydatków bieżących gminy Krobia	29
Wykres 11. Planowany wskaźnik obsługi zadłużenia w latach 2008 – 2013.	31
Wykres 12. Planowany wskaźnik zadłużenia w latach 2008 – 2013.	31
Wykres 13. Wydatki inwestycyjne w podziale branżowym.	36